

EZERMESTER

GALILEO GALILEI
1564 - 1964

GALILEI-ÉV =
12 TÁVCSŐ =
AMATŐRISKOLA!

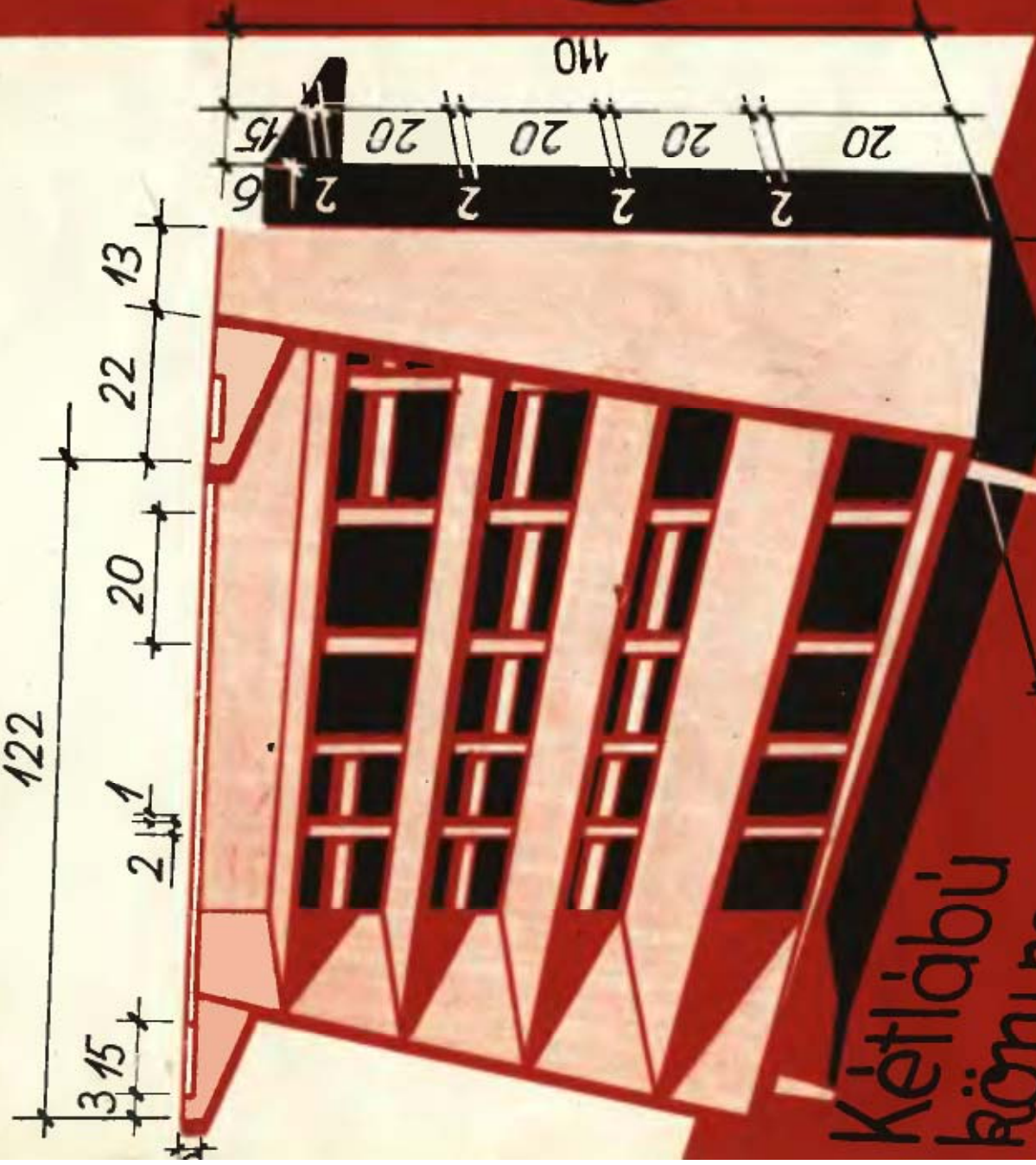
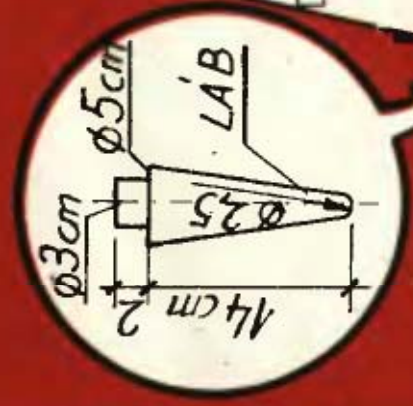
1964 JANUÁR

GÁRDA 2. FI

PÁZMÁNY

2. ábra

Kétlábú
 könyv =
 állvány

SEGÍTSÜK EGYMÁST!

Az ezermesterklub mozgalom három éves történetében három EZERMESTER lapszám vezércikke jelzi, mint a kilométerkövek, a haladást.

Az első, az 1962. januári számban jelent meg: az első ezermesterklub községi tanácsi elismertetéséért szállt síkra.

A második az 1963. januári számban jelent meg: egy megyei tanács nyilvánította egész megyéje csatlakozását az ezermesterklub mozgalomhoz.

A harmadik vezércikkben az 1963. decemberi számban az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság Elnöke, Kiss Arpád elvtárs országos szinten foglalta össze az ezermestermozgalom társadalmi jelentőségét: „Az ezermestermozgalom egyre inkább megtalálja a maga helyét a műszaki propagandatevékenység kereteiben, és ezáltal a műszaki fejlesztést szolgálja. Támogassuk ezt a mozgalmat!”

Népművelés és szakirányítás

E felhívás megvalósításának előkészítéséről tanácskoztak decemberben Budapesten a TIT Kossuth-klubjában a KISZ, a SZOT, a TIT, a Népművelési Intézet rendezésében a szaktárcák, a népművelési szervek és az ezermesterklubok képviselői.

A tanácskozáson kollektív tapasztalattá vált és közvetlen célként megfogalmazódott, hogy a problémák rendezése csakis a termelést irányító üzemi és minisztériumi szervek, illetve a népművelést irányító állami és társadalmi szervek együttműködéséről várható, — 1964-ben. A KISZ KB résztvevő munkatársának szavaival summázva: „A kettőnek együtt kell érvényesülnie egy megfelelő szervezeti formában.”

A három év eredménye

Az ezermesterklub mozgalom, harmadik éves születésnapjára aligha kívánhatna ennél többet. A községek támogatásából megyék támogatása lett, a megyék támogatásából országos kötelesség. Az intézményesítés reményével tölt el az új esztendő.

A fejlődésben döntő szerepük van maguknak az ezermesterkluboknak: a Pásztorfi József székesfehérvári lakatos nyílt levelét követő hét hónapos Barkácsforum-vitában szervezkedő és széles körben vonzó erejű ezermesterkluboknak. Az elsőnek: Szigetcsépen, az első megyei mozgalomnak: Baranyában, az első fővárosi klubnak: a Ganz-MÁVAG-ban, az első országos tapasztalatcserének Pécsen 1963. januárban és a résztvevők Nyilatkozatának, amelyet egész éven át zajló eszmecsere követett a Barkácsforumon.

Jutalmazásra érdemes

Az eszmecsere jutalmazására a szerkesztőség zsűrit hívott meg.

A zsűri elnöke: Dúzs János (OMFB), tagjai: Balogh István (SZOT), Blahó István (TIT), Czeglédi Györgyné (Népművelési Intézet), Imrik Lászlóné (KISZ).

Az eszmecsere erőteljesen visszhangozta a Nyilatkozat gondolatait az ezermesterklubok sajátos részvételének fontosságáról a műszaki ismeretterjesztésben, a háztartási javításokban, az üzem és a lakóterület műszaki problémáinak megoldásában.

A Nyilatkozat kiegészítésre szorul — 13. pontként —, Rác Katalin javaslatával: „Az ezermesterklubokban fokozott figyelemmel adjanak módot a barkácsolásra a lányoknak.”

A zsűri valamennyi között hozzászólást okleveles megbecsülésben részesíti.

Hozzászólásáért és eredményes munkássága elismeréséül: elektromos műhelyfelszerelés a jutalma Antal Gyulának, a Baranya megye Tanácsa VB népművelési felügyelőjének, lakatos műhelyfelszerelés a jutalma Bartha Gábornak, a Veszprém megye Tanácsa VB ipari osztályvezetőjének, asztalos műhelyfelszerelés a jutalma Sándor Józsefnek, Szabolcs-Szatmár megye Tanácsa VB ipari osztályvezetőjének.

Részleges műhelyfelszerelést nyert jutalmul Kun Béla, a szolnoki Békés Otthon szövetkezeti lakótelepen működő ezermesterklub alapító elnöke és Lőrincz József, a szigetcséni ezermesterklub alapító elnöke.

Barkácskönyvtárral jutalmazta a zsűri, állásfoglalásáért: Berecz Miklóst. „Barkácsmunka 1963. Jászberény” jelű hozzászólót, dr. Fülel Sz. Zoltánt, Komlóssy Jenőt, Rác Katalint, Szohár Ferencet.

Az 1963. évi eszmecsere a Barkácsforumon, elősegítette újabb ezermesterklubok megalakulását. Az új ezermesterklubokkal gyarapodó mozgalom növekvő tekintélye hozzájárulhat a teljes kibontakozáshoz.

„Segítsük egymást!”

A barkácsok problémáinak megoldásáért, az ezermestermozgalom intézményes ápolásáért maguk az ezermesterklubok egyet tehetnek: újabb ezermesterklubokat segítenek megalakulni. Az újabb ezermesterklubok megalakulásának megkönnyítéséért meghirdetjük 1964-re a „SEGÍTSÜK EGYMÁST!” versengést: **MINDEN EZERMESTERKLUB SEGÍTSEN MEGALAKULNI EGY ÚJABB EZERMESTERKLUBOT A SZOMSZÉDOS KÖZSÉGBEN, KÖRZETBEN, KERÜLETBEN, ÜZEMBEN!** A szervezés tapasztalatairól, problémáiról részletes leveleket vár a Barkácsforum. A leveleket illetve az elért valóságos eredményeket a zsűri a helyszínen értékeli. A legeredményesebben szervező ezermesterklubok teljes és részleges műhelyfelszerelést nyernek jutalmul nemes versengésükért.

Solymár Tamás

Hogyan fényképezzük A TELEVIZIÓS KÉPERNYŐT?

A budapesti adó műsora (A televízió típusa AT 650, a fényképezőgép Kiev 1:2)

Kép a bratislavi műsorból (AT 650-es TV, Werra 1:2,8-as fényképezőgép, exp. idő 1/25 mp.)

Felvétel a belgrádi adásról (AT 650, Kiev 1:2,8, 1/20 mp.)

Bécsi TV adás (AT 650, Kiev 1:2, 1/20 mp.)

A bratislavi televízió adásából (AT 650, Kiev 1:2,8, 1/20 mp, 24 DIN-es film)

A jó televíziós ernyőfelvételhez semmi más nem szükséges — mint egy jó televíziókészülék és egy viszonylag nagy fényerejű objektívvel, meg függőleges redőnyzárral rendelkező fényképezőgép, pl. a Contax II, Kiev stb. Az objektív legalább 1:3,5 fényerejű legyen, még jobb azonban az 1:2,8, illetve 1:2-es.

A fényképezéshez más zármozgású (vízszintesen mozgó redőnyzár) és központi záras (Compur zár) gépek is felhasználhatók. A vízszintes zárral működő gépekkel készített felvételeknél azonban látszik a sorváltás időkülönbsége. Ez némileg zavarja a felvételek tisztaságát.

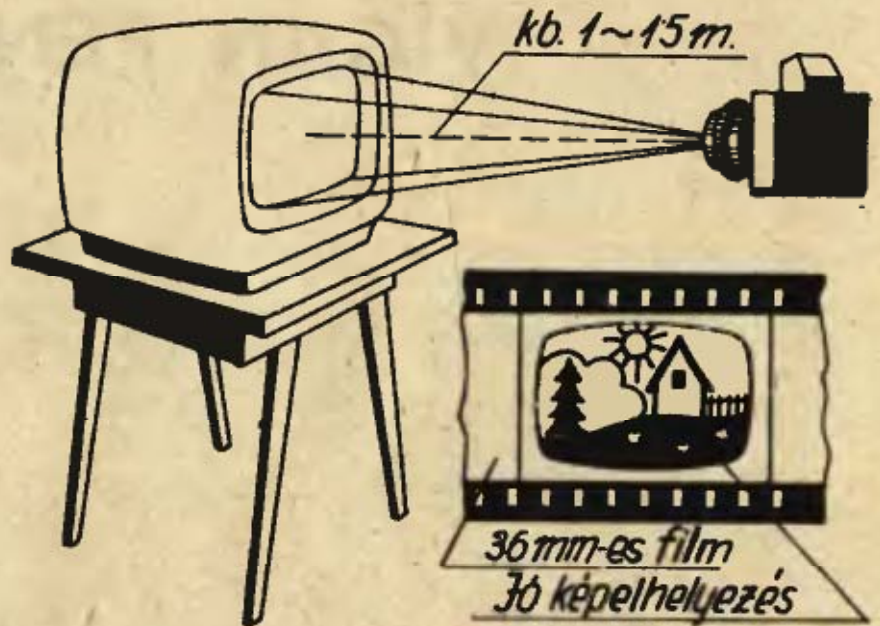
A képernyő fényképezése nem kíván különleges röntgeni vagy egyéb negatív anyagot. Legalkalmasabb a felvételek készítéséhez a 24 DIN érzékenységű Fortepán Rapid film, de nagyon jól használhatók a 19 DIN-es Fortepán Szuper és a 17 DIN-es Fortepán filmek is.

A felvételeket kis- és nagyképernyőnél általában 1—1,5 méterről készítjük a képernyőre merőlegesen álló géppel. Nem tükörreflexes gépekkel (Kiev, Zorkij) a felvételekhez általában állvány nem szükséges, mert a gépek önrezgése elenyésző és elegendő megtámasztást biztosít a kézből történő fényképezés.

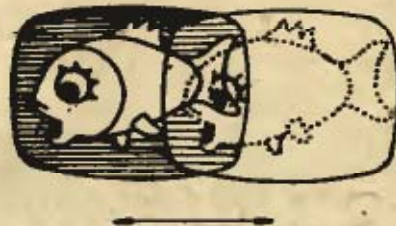
Jó fényerő és kontraszt esetében általában $1/20$ — $1/25$ mp-el exponáljunk. Ha gépünk rendelkezik $1/10$ mp-es idővel akkor fény és kontrasztszegény képeket tanácsos ilyen idővel fényképezni. A fényerő 1:2, 1:2,8 vagy 1:2,5 legyen. 1:3,5 objektív-nél azonban jó eredményeket csak 24 DIN-es filmmel várhatunk. Ha 1:2 fényerejű objektívvel rendelkezünk, azt némileg rekeszelhetjük 1:2,5-re, illetve 1:2,8-ra. A pontos távolság beállítása a képélesség szempontjából itt

is fontos. A beállítás a távmérővel, vagy a pentaprizmás élességállítóval történik. Az ernyő tárgyai esetében ugyanúgy mint a valóságos térbeli esetekben, tehát az alakok egymásra fedésével. A felvételeket

Általában 18 — 20 °C hőmérsékletű legyen a filmhívó és 3—4 tekercsnél többet ne hívjunk egy adag hívóban. A nagyításokat normál papírhívóban lehet laborálni. A nagyításhoz az esetek többségében normál papír

Felvételkor a fényképezőgép merőleges legyen a képernyőre

Beállítás távmérős géppel. A képernyő valamely alakját kell egymásra helyezni, úgy mint más tárgyak fényképezésekor

egyébként főleg kisfilmes 35 mm-es filmre dolgozó géppel a legcélszerűbb elkészíteni. A film laborálása kis-sé túlhívó oldatot használjunk: 1000 ccm víz, 3 gr Metol, 2 gr konyhasó és 4 gr Fotószóda.

felel meg. Ha alexponált képeket nagyítunk, akkor képmény fokozatú nagyítópapírt használjunk. (Normál papírok BN 0, BN 4, kemény fokozatúak BH 0, BH 4.)

—VAJAY—

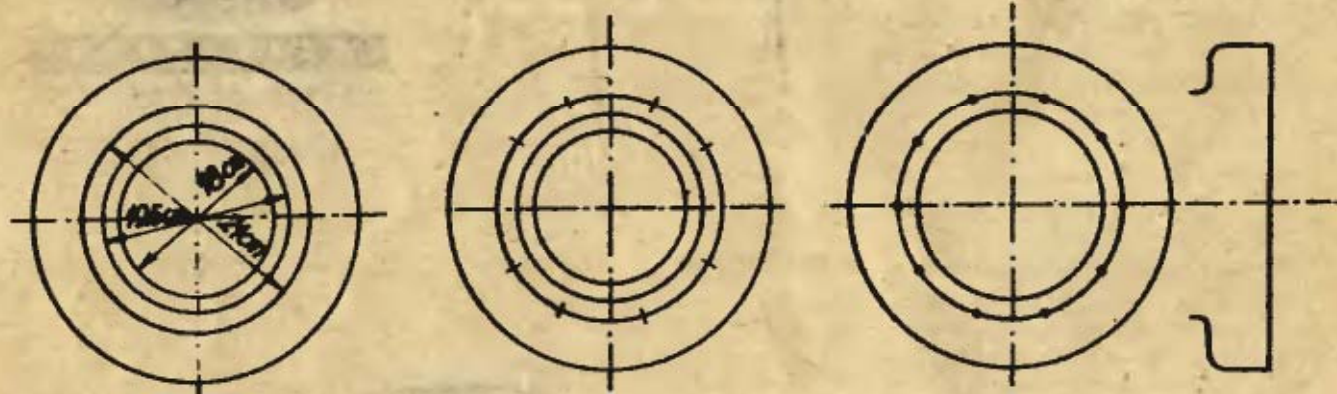
Bendzsóm

VÍGAN PENGETEM...

Vásárolunk az edényboltban egy 26 cm-es átmérőjű alumínium lábast, a Hangszerboltban pedig egy pár mandolin kulcsgépet, egy 18-as, egy 9-es citerahúrt, 2 db mandolin G, és 2 db gitár A húrt, valamint pengetőt. Beszerzünk 10 db M4-es, vagy M5-ös 5,5 cm hosszú, nikkelezett gömbölyűfejű anyáscsavart, egy nyúlbőrt

osztjuk és pontozóval megjelöljük (2. ábra). Ezután a 19,5 cm-es kör mentén a fenéket finoman kiperemezzük és a 21 cm-es körön, a pontozóval megjelölt helyeken, az anyáscsavaroknak spirálfúróval lyukat fúrunk (3. ábra).

Fogjuk kézbe a lábas lefűrészelt oldalát. Amint látjuk az egyik széle vasta-

1. ábra

2. ábra

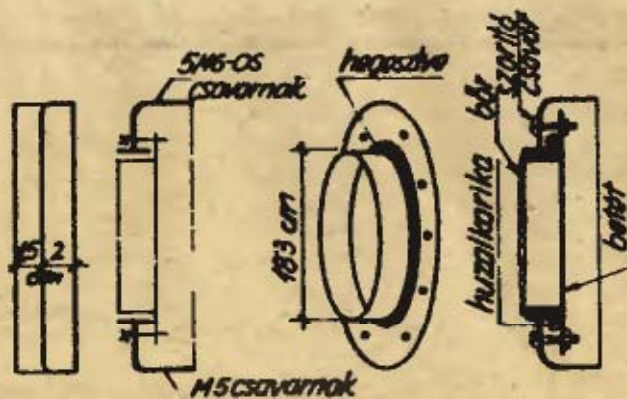
3. ábra

(amit magunk készítünk ki), azután juhárjávör vagy kórisfát a nyaknak és a burkolatnak. Ezzel a hangszerhez szükséges anyagok nagyjából együtt is vannak.

gábl) peremes. Ebből 3,5 cm-es csíkot fűrészolunk, kivágunk belőle, és beleszabjuk szorosan a kifűrészelt és kiperemezzett fenékbe. Belülről kitoljuk, a véko-

A hangszerdoboz készítése

Az alumínium lábás mindkét fülét levesszük, majd az oldalából — a fenéktől 6 cm-re —, lefűrészolunk. Kikeressük a fenék középpontját és külső oldalán pontozóval megjelöljük. A középponttól körzővel egy 9 cm-es sugarú, utána 19,5 meg egy 21 cm átmérőjű kört rajzolunk (1. ábra). A 18 cm-es kört lombfűrészsel kifűrészoljuk. A 21 cm-es, azaz a legnagyobb átmérőjű kört körzővel 10 részre

4. ábra

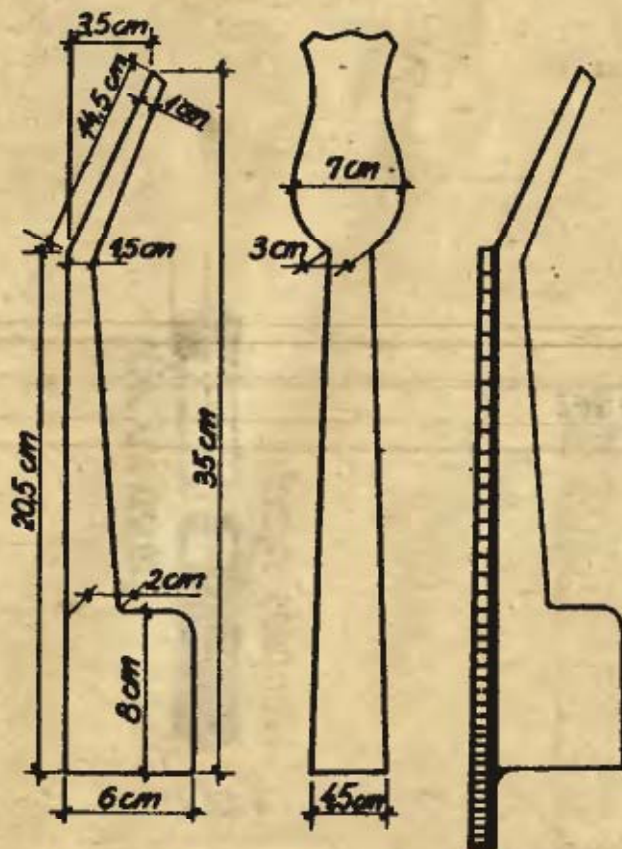
5. ábra

6. ábra

7. ábra

nyabb része 1,5 cm, a vastagabb 2 cm szélességben álljon ki; a peremezés tövével kb. 6 helyen összehajtogatjuk (4. ábra). Még jobb, ha a csíkot behégesztjük. A kiperemezést a csíkkal együtt 7 mm-re síkban lereszeljük és lecsiszoljuk. Most az oldal közepén, a nyak felerősítésére egy helyen $\frac{5}{16}$ -os anyáscsavarnak lyukat fúrunk. Utána, pontosan átlós irányban, szintén lyukat fúrunk egy M5-ös anyáscsavarnak és az anyát elmozdulás ellen belülről két szegeccsel rászegesztjük. Ez tartja majd a hűrfogast és a burkolatot (5. ábra).

Ezután 6 cm széles lemezből olyan alacsony hengerpalástot készítünk, amely 4 mm-rel kisebb átmérőjű, mint a kiperemezett lyuk. Ennek egyik szélét 2 cm-re kiperemezzük, és erre 4–5 mm-es lemezből 23 cm átmérőjű karikát szegecselünk, vagy hegesztünk (6. ábra). Beillesztjük a lyukba — középre —, a tiz lyukat bejelöljük és kifúrjuk. Ez lesz a bőrkifeosztó. Erre 5 mm-es huzalból, 3 mm-rel bővebb karikát készítünk, amire felvarrjuk a bőrt (7. ábra). A hűrakasztót is magunk készítjük.

6. ábra

A nyakat a 8. ábra szerint készítjük. Fémfűrészsel dolgozunk. A hangjeleket sárgarézlemezről készítsük és enyvezzük be a befűrészelésekbe. A beosztás a következő: (lefelé mm-ekben) 20, 18, 17, 16, 15 stb. 5 mm-ig.

A burkolathoz (kávához) 7 mm vastag, 6,5 cm széles, 105 cm hosszú lécet fűrészelünk, legyaluljuk és egyik szélét 5 mm-re lesarkítjuk. A hajlításhoz hosszú tepsi-ben vizet forralunk és beletesszük a kávának-valót. Amikor jól átfőtt, egyik végét az alumínium lábasa illesztjük, és csavarszorítóval sűrűn leszorítjuk. Így hagyjuk megszáradni. Vigyázzunk! a lesarkított oldal befelé nézzen, mert ebbe kerül a fenék.

Ha kávánk megszáradt, a csavarszorítókat leszedjük, a lábason hagyva, dróttal átkötjük és ráillesztjük a már előre elkészített, 5 mm vastagságra legyalult fenékanyagra. Tűhegyes ceruzával belülről körüljegyezzük, majd körülűrészeljük, belecsiszoljuk, utána a helyére enyvezzük. Mikor megszáradt, levesszük a lábáról és a kávánál 3,5 cm széles, 4,5 cm hosszú félkört fűrészelünk ki, s az egészet lecsiszoljuk.

Felszereljük a nyakat. A nyaktól 3 cm-re közepén, M4-es csavarral, mindkét oldalról felcsavarozzuk a kávat. A nyakkal szemközti oldalon kifúrjuk, az M5-ös tartócsavarnak. Most az egészet szétszedjük és tetszés szerinti színre pácoljuk, fényezzük. Utána a nyakra felszereljük a kulcsképeket.

A bőr kikészítése

Tepsiszerű edényben tejföl-sűrűségű meszet oltunk, a nyűlbőrt 24 óráig ebben áztatjuk. Utána a szőrt, az esetleges húsfoszlannyokkal letisztítjuk, majd tiszta vízzel kimossuk. Ezt követően 12 órán át jó timsós vízben áztatjuk. Kevés kénsavat is önthetünk a fürdőbe, tiszta vízzel öblítjük, majd az 5 mm vastag drótkarikára ritka öltésekkel, erős fonállal felvarrjuk. A karikán a bőr ne legyen feszes, hanem zacskószerűen laza. A főlöleges bőrt lenyírjuk, belülről kidugjuk a lábason és a tiz anyáscsavarral jó feszesre húzzuk.

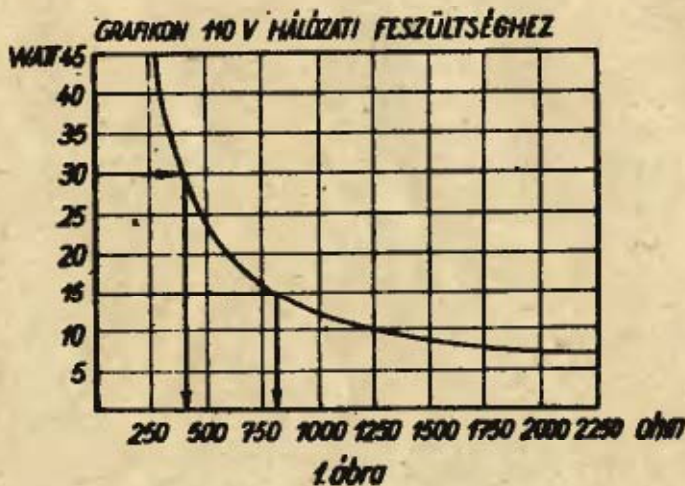
Száradás után az egészet összeszereljük, behangoljuk és megkezdhetjük a pengést.

TÖBBFOKOZATÚ akvárium vízmelegítő

Alábbiakban egy többféle teljesítményre átkapcsolható elektromos vízmelegítő elkészítésének leírását adjuk, melyhez a szükséges alkatrészek a kereskedelemben beszerezhetők.

teljesítményű melegítőre van szükségünk. Ez függ az akvárium úrtartalmától és a környezet hőmérsékletétől. Általában egy liter vízre 1,5 watt elektromos teljesítményt számíthatunk. Pl. 20

liter vízhez milyen ellenállású vezetőt kell használnunk. Ennek értéke a hálózati feszültségtől függ. A szükséges ellenállást az 1. és 2. ábra grafikonjainak vízszintes tengelyén olvas-

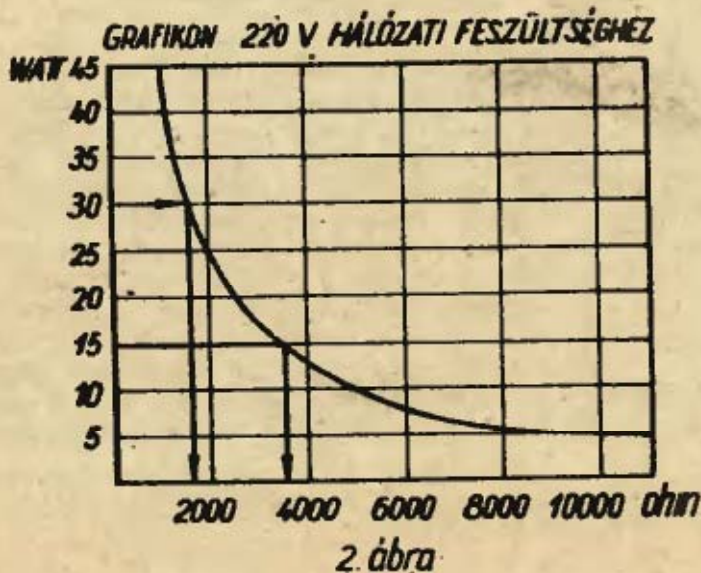
hatjuk le, ohm-ban. Ha alapul 30 wattos melegítőt veszünk, akkor meleg helyiségben a fél teljesítmény, 15 watt is megfelel. Az 1. ábra vízszintes tengelyén megkapjuk az eredményt: 30 watt-hoz kb. 400, 15 watt-

Tervezés

literes akváriumhoz 30 wattos melegítőre van szükség.

Első lépésként meg kell határozni, hogy milyen

Második lépésként meghatározzuk, hogy az adott tel-

hoz 800 ohm. (220 V-os hálózati esetén a 2. ábrából 1600, ill. 3200 ohm.)

Az ellenállás tekercselese

A tervezés után lássunk hozzá a gyakorlati megvalósításhoz. A kiszámított ellenállás értékét felfelé kikerekítjük (példánkban 1000 ohmra), és egy ilyen értékű, nem lakkozott 8 wattos huzallellenállást veszünk. Most ezen meg kell állapítanunk, hogy mennyi huzalt kell letekercselni a számított ellenálláshoz (példánkban 800 ohmhoz). Ezt a következőképpen becsülhetjük meg. Az ellenálláson a két bilincs közötti távolságot arányos részekre osztjuk, jelen esetben öt részre (3. ábra). Így minden egyes osztás közötti szakasz ellenállása kb. 200 ohm. A négyes osztásnál megjelöljük a 800 ohmnak megfelelő helyet, és az egyik szorítóbilincs levétele után a megfelelő mennyiségű huzalt letekercseljük.

Az így nyert huzalt 0,5 cm átmérőjű, 10 cm hosszú üvegcsőre tekercseljük fel

úgy, hogy az egyes menetek ne érjenek egymáshoz (4. ábra). A tekercselés kezdetét és végét kb. 0,5 mm átmérőjű szigetelés nélküli vörösréz vagy alumínium huzallal leszorítjuk.

A kétféle teljesítményű melegítőt a következőképpen készítjük. A számítást a 15 wattosra végezzük el, és a feltekercselés után középen megcsapoljuk az ellenállást (5. ábra). Így tulajdonképpen két 30 wattos fűtőtestet kapunk.

A melegítő készítése

Az összeállítást hasonlóan végezzük el, mint ahogy la-punk 1958. évi áprilisi szá-

6. ábra

mában leírtuk. A fűtőtestet egy kémcsőbe helyezzük. Finom homokot tűzőn hevítünk ki, legalább fél óráig. A meleg homokot hagyjuk kihűlni, majd az ellenállás helyét biztosítva, töltjük fel a kémcsövet homokkal a 6. ábra szerint. Le-

zárását legbiztosabban és legegyszerűbben meleg bitumen ráöntésével végezhetjük el. A kivezető huzalok toldásai a bitumen alatt legyenek.

A kivezetések közül a 2 közvetlenül csatlakozik a dugaszolóhoz, a három egy többfokozatú (pl. villamos párna-) kapcsoló alsó, az 1 pedig ennek felső fokozatához.

Melegítőnket akkor is célszerű két teljesítményre készíteni, ha csak egyféle van szükségünk, mert így, ha az egyik oldal ki is ég, a másikat tudjuk még használni. Hasonló elven többféle teljesítményű készüléket is építhetünk.

Használata

A hálózatba csak a vízbe merített melegítőt kapcsoljuk be, mert vízűtés nélkül elrepedeztethetjük az üveget, ill. kiolvad a lezáró bitumen. A melegítő majdnem teljesen merüljön vízbe.

Készülékünket hal nélküli akváriumban próbáljuk ki; nézzük meg, hogy nem melegíti-e túl a vizet (megfelelő 20–22 C°). Ha igen, akkor állapítsuk meg, hogy mennyi idő után, és mennyire kell kikapcsolnunk. illetve, hogy mennyi legyen a csökkentett teljesítmény.

Erintésvédelem

A nedves, bekapcsolt melegítőn semmi szerelési munkát ne végezzünk, és az akváriumba is csak a melegítő kikapcsolása — a hálózatról való teljes leválasztása — után nyúljunk.

Krasznai István

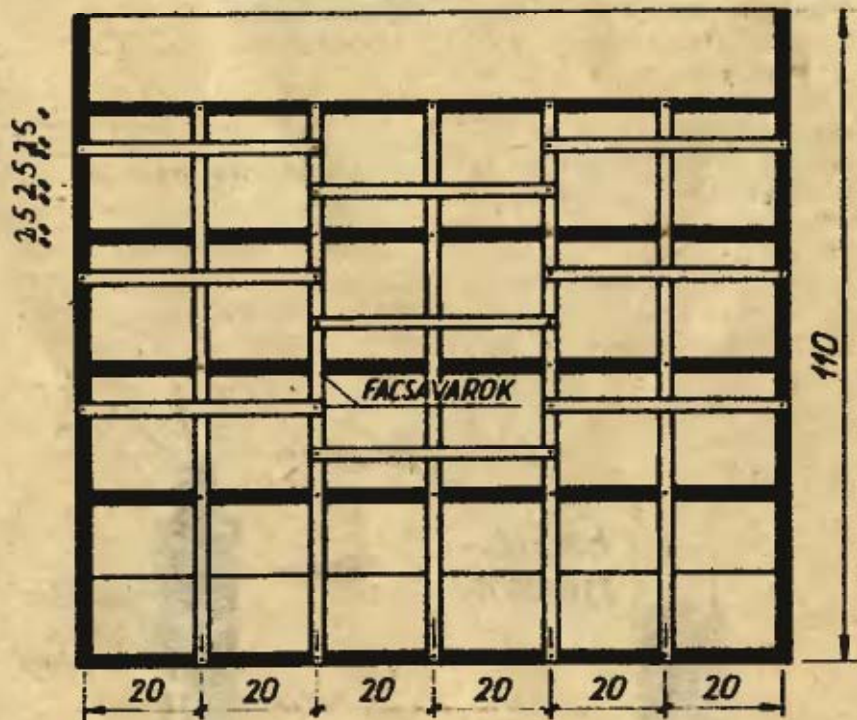
KÉTLÁBÚ KÖNYVÁLLVÁNY

(Lásd a 2. borítót)

Újvonalú, modern, házilag is elkészíthető könyvállvány látható a rajzon. A legfelső polc zárt hátlappal készül. A többi polcon, valamint a legalsó ferde rekeszen —, mely folyóiratok tárolására alkalmas —, hátlap helyett puhafa lécekből alkotott rács akadályozza meg, hogy a könyvek, illetve újságok kicsússzanak. A rácsokat kialakítása az 1. sz. ábrán látható. A deszkákat a rajzon megjelölt helyeken kifúrjuk, a könyvállvány összeszerelése mindenhol keményfa csapokkal történik. A folyóirattartó alsó rekeszének ferdesége lehetővé teszi, hogy a polc felállításához mindössze két láb szükséges. Ezek a fenéklernyező csapolt esztergályozott falábak. Méreteit a 2. sz. ábra mutatja. A legfelső polcnál csuklós pánttal kapcsolódó 2. sz. ábrán látható karokra 6 mm vastag üveglap kerül, erre apró dísz tárgy, virág vagy az éppen olvasott könyv helyezhető el. A polcok az oldallap ferde vonalának megfelelően lefelé egyre szélesednek, az alsó poleon már egymás mögött két vonalban is elhelyezhető a könyvek, 3. ábra. A polcok a hátlapot helyettesítő lécekhez facsavarral erősíthetők, ezáltal megakadályozhatjuk, hogy a polcok a könyvek súlya alatt meghajoljanak.

Ha egy könyv vastagságát átlagosan 2,5 cm-nek számoljuk, az előbb ismertetett állványon 240 kötet

1. ábra

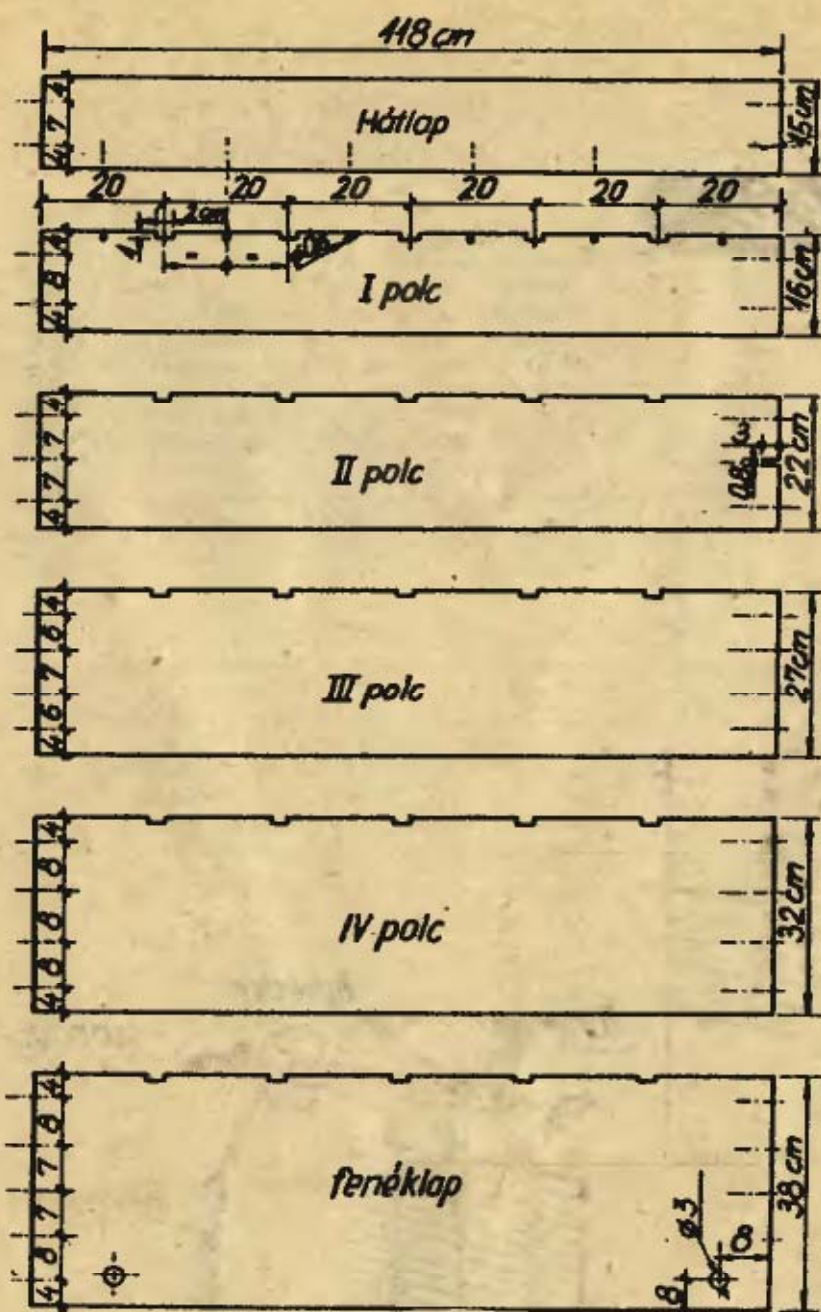
helyezhető el, továbbá a legalsó rekeszben számos folyóirat és napilap is helyet kap.

Mivel az állvány hátsó oldala falécekkel díszített, elképzelhető, hogy nem fel felé fordítjuk, hanem az ún. térelhatárolóként használjuk. Modern lakásban valamint régebbi bútorokkal berendezett szobában is a legcélszerűbben elhelyezhető.

A méretek az összeállítás rajzról, valamint minden szükséges alkatrészről készült részletrajzokról egyértelműen leolvashatók. Az oldallapok anyagtakarékos

kivágása a 4. sz. ábrán látható.

A szükséges faanyag 2 cm vastag deszka, de elképzelhető puhafalécekre mindkét oldalon ragasztott farostlemez is. Ez a megoldás lényegesen több és pontosabb munkát követel, viszont olcsóbb, mint a tömör deszka. Példaképpen az oldallap ilyen forma kialakításának rajza az 5. sz. ábrán látható. A felületek és élek tökéletesen megmunkálhatók. A farostlemez az Ezer-mester boltban kapható, 1 m² farostlemez 15–16 Ft, 1 fm 2 × 1 cm méretű puhafaléc ára 2,30 Ft.

3. ábra

Anyagszükséglet

2 db oldallap — a rajzon jelölt méretekkel, célszerűen

1 db $110 \times 52 \times 2$ cm méretű deszkából kivágott (lásd kivágási rajzon).

6 db polc, ill. hátlap vagy fenéklap a következő méretekkel:

- $118 \times 15 \times 2$
- $118 \times 16 \times 2$
- $118 \times 22 \times 2$
- $118 \times 27 \times 2$
- $118 \times 32 \times 2$
- $118 \times 38 \times 2$

(A rajzon jelölt csapoló-furatokkal és hornyokkal a hátlap helyetti lécezés céljából)

2 db esztergályozott faláb

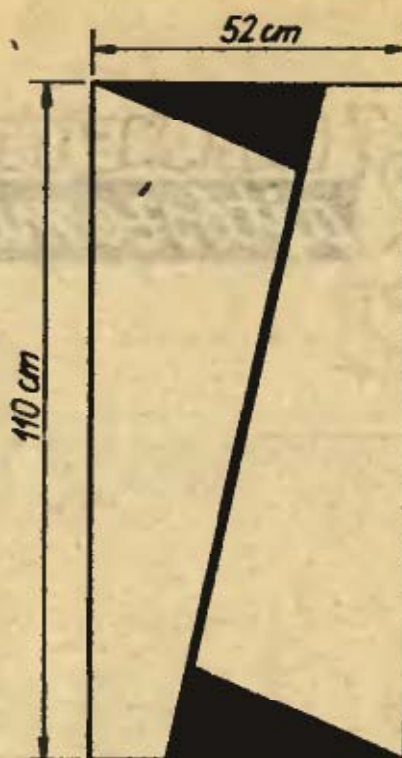
2 db kar, melynek mélyedésébe helyezzük az üveglapot. A kar csuklós pánntal csatlakozik az oldallaphoz,
1 db üveglap, mérete $120 \times 15 \times 0,6$

Puhafalécek

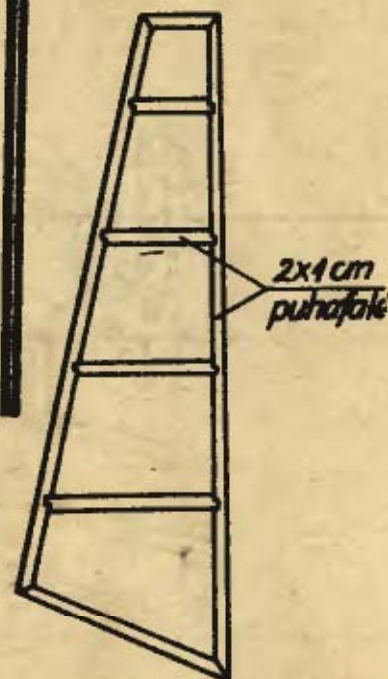
5 db $96 \times 2 \times 1$ cm méretű

9 db $42 \times 2 \times 1$ cm méretű.

Janson Mária

4. ábra

5. ábra

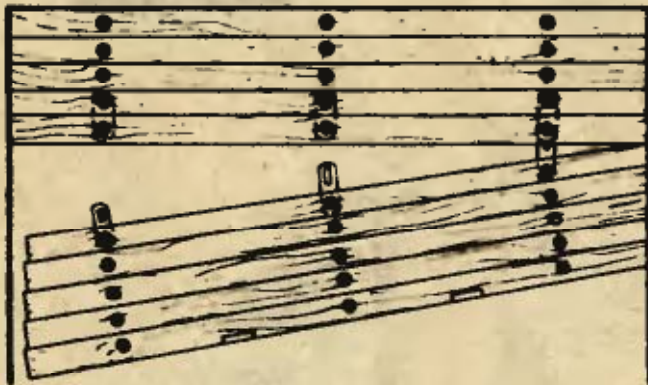
AZ ÉZERMESTER Sajtószemléje

A faredőnyök házi javítása

Bizony nem egyedülálló eset, hogy valami elromlik a lakásban. Az említett vállalat, illetve KTSz most már elvállalja a faredőnyök javítását, de ezt a munkát magunk is elvégezhetjük. Így gyorsabb is, olcsóbb is...

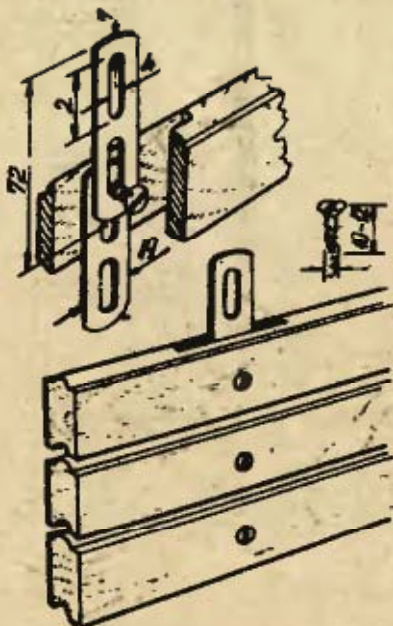
Leszakadt a redőny

A redőny léceit részben acéllemezekék fogják össze, a két szélén és közepén. Tehát ha leszakadt a redőny, akkor ki-

1. ábra. Alsó részén leszakadt redőny

esett néhány facsavar, vagy eltörött egy acéllemez. Ilyenkor a redőny egyik oldala lecsúszik (1. ábra). Javításkor vízszintes

2. ábra. Lemezek felszerelése

Ludas Matyi 1963. augusztus 1.

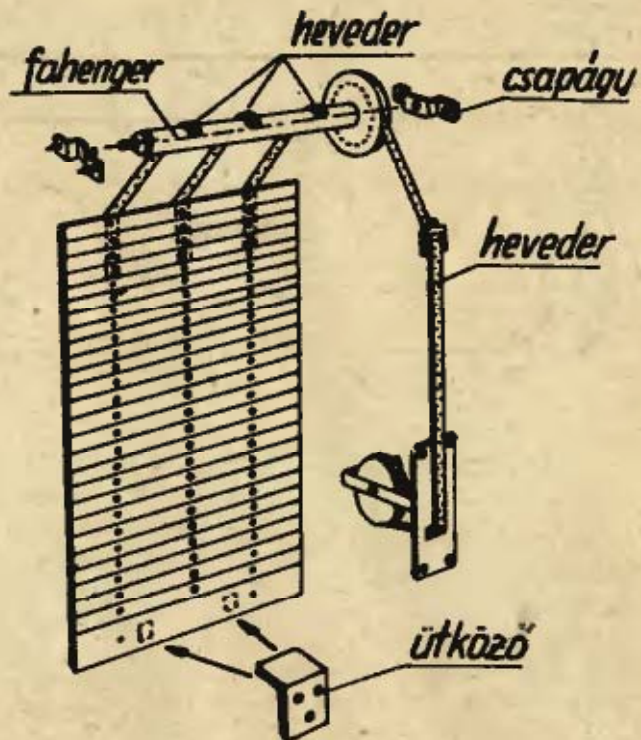
Le a bürokráciával!

... A Fővárosi Javító Szerelő Vállalat redőnyös részlege megígérte, hogy kiküldi a szerelőt és megjavítja redőnyömet. Nem küldte... A Budapesti Építőipari Szövetkezetek Lakáskarbantartó Szolgálat elvállalta... Később sajnálattal közölték, hogy a Lakáskarbantartó Szolgálat nem javít, nem tarti karban, csak új redőnyt készít!... Ki javítja meg leszakadt redőnyeimet?

Békés István

helyzetbe emeljük a lecsúszott részt és a redőnyt egészen leengedjük. Ugyeljünk arra, hogy az acéllemezek becsúszzanak a lécs nyílásaiba (2. ábra).

Ezután valamilyen hegyes szerszámmal (kőző hegye, ár stb.) az acéllemez hosszanti nyílásait pontosan összeillesztjük és behajjtjuk a facsavarokat. Ha a facsa-

3. ábra. A faredőny szerkezete

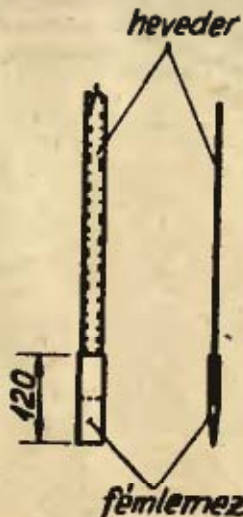
varok nagyon rozsdásak, tegyük be helyettük újat. Mérete: 3 mm x 10 mm. Az eltörött acéllemezt újjal pótoljuk.

Többszöri javítás után a kissé korhadt, s elhasználódott farészben a facsavar már „nem fog” semmit. Eben az esetben helyettesítsük a facsavart súllyesztettfejű

anyáscsavarral. Az anya felőli részen a fát kissé süllyesztjük be, s lehetőleg vékony anyát használjunk. Így a hibás léceket —, amelyeket már nem lehet csavarozni — nem kell eldobni.

Heveder-csere

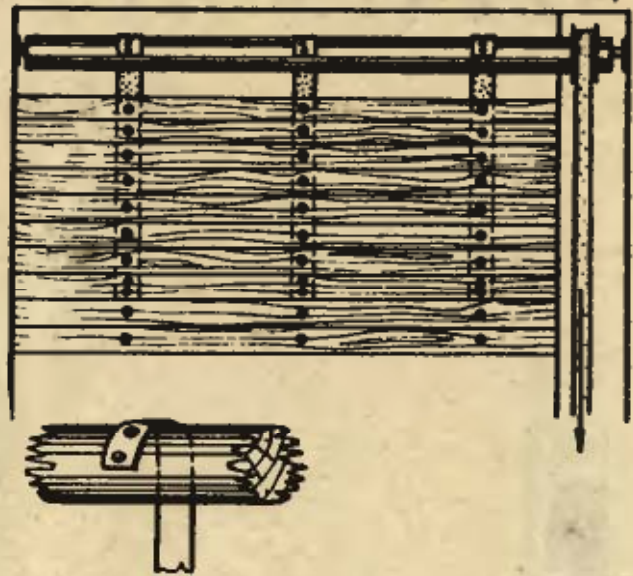
Ha a redőny felső része romlott el, akkor elszakadt valamelyik heveder. Ugyanis a felső 8–10 lécet nem acéllemez.

4. ábra. A heveder befűzése

nem textilheveder fogja össze, hogy a redőnyt a kis átmérőjű fahengerre könnyebben felcsavarhassuk (3. ábra).

A javítást azzal kezdjük, hogy leengedjük a redőnyt, majd levesszük az ablak fölötti „szekrény” ajtaját. A hengerrel leszedjük a hevedereket (kihajtjuk a facsavarokat), a legelső lécről levesszük a két derékszögű ütközőt. A redőnyt felcsavarva a csapágyalából kiemeljük. (Ehhez hívjunk segítséget.)

5. ábra. A heveder felcsavarása a hengerre. Jobb oldalon a felhúzóheveder

A redőnyt kiterítjük, és kiszedjük a szakadt hevedereket. Vegyünk helyettük újakat. Szabjunk le 3 db-ot az eredetiek méretére. Az új hevederek végére tegyünk egy egészen vékony, V-alakban meghajlított lemezt (4. ábra), és azzal fűzzük át a lécek nyílásain. A hevederek felső végét a hengerre csavarozzuk (5. ábra). Az eredeti helyüktől 1–2 mm-rel tegyük arrább a facsavarokat, vagy nagyobb facsavart használjunk. Az új hevedereket sokáig nem kell cserélni.

Néha a felhúzó heveder is elszakadhat. Megjavítása egyszerű. Levesszük a redőnyszekrény fedőlapját, s teljesen felhúva, egy rúddal alátámasztjuk a redőnyt, majd a fahenger végéről leszedjük a hevedert. Összevarrjuk, vagy újjal cseréljük ki és a facsavarokkal visszaerősítjük a hengerre.

Dobos József

EZÜSTÖZÉS ÁRAM NÉLKÜL

Gyakran előfordul, hogy régi kedves dísz tárgyat, vagy ultrarövidhullámú készülékünk vörösréz tekercsét be szeretnénk ezüstözni. Ennek legegyszerűbb módja a következő:

Salétromsavban, szabad levegőn, hosszúnyelű fogóval tartva lemaratjuk az ezüstözendő tárgyat. Folyóvízben lemossuk, körömkefével lekeféljük, majd jól leöblítjük.

A letisztított tekercseket, tárgyakat az ezüstöző fürdőbe függesztjük, melyet a következőképpen készítünk el:

9 deci desztillált vízben feloldunk 200 g fixírsót. Teljes oldás után 1 deci langyos desztillált vízben feloldunk 1 g ezüstnitrátot és ezt az előbbi oldathoz öntjük.

Az oldatba függesztett tárgyon annál vastagabb lesz az ezüst réteg, minél hosszabb ideig van a fürdőben.

Józsa György

SZÍNES HUZALLAL

BEFONT ASZTAL

Varga Béla készítette a Munkásörtség Országos Parancsnokságának kiállítására
(Lásd a hátsó borítót!)

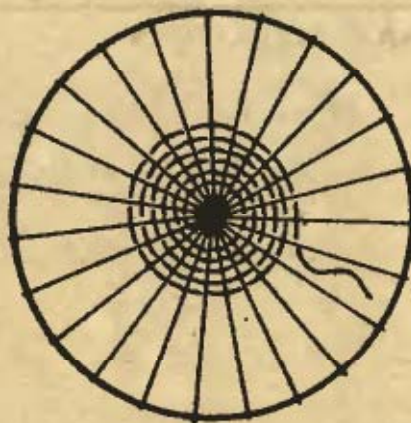

A kész, színes huzallal befont asztal

A lábak és a keret felerősítése

A kör alakú lapot egymás mellé helyezett 1"-os fenyődeszkából vágjuk ki. Alulról pánntal fogjuk össze a darabokat. (Csak kis szegekkel, gyengén szegeljük össze, mert a fonás befejezése után leszedjük a pánthoz.) A négy láb magassága 60 cm, (de lehet az asztal alacsonyabb is), keresztmetszete 3×3 cm. Készítünk még egy keretet 3×4 cm-es lécekből, ezekhez csavarozzuk majd a lábakat, a keretet pedig a fonás befejeztével az asztallaphoz.

A felbordázott asztallap és a fonás vezetése

A szép fonat előfeltétele a jó bordázás. Csillag alakban rakjuk fel a bordákat, középen szeghez erősítve. A bordák anyaga PVC burkolatú huzal, amelyben benne hagyjuk a drótot. A bordák átmennek az asztallap élén, és alul szintén középen rögzítjük őket. A fonást a felbordázott asztallapon kezdjük, középtől haladunk a szélek felé. Folyamatosan készítjük a fonást az asztallap élén át, majd alul a szélétől 4 cm-rel beljebb leszegjük. Az alapszint és a

minták színét egyszerre fonjuk, s az a szín kerül felülre, amelykre éppen szükség van.

Leszegés

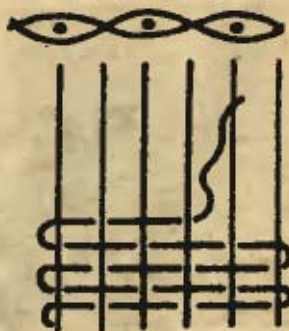
A kerek asztallap miatt itt nehezebb a fonás mint pl. az üvegeknél. A csillagalakban szétágazó bordák között egyre nagyobb a távolság, amit már nem lehet

Egy láb a bordákkal

fonni. Ezért az egyes minták és színek változásakor újabb bordákat helyezünk be. (Végeiket a fonás alá dugjuk.) Arra ügyeljünk, hogy a régi és az új bordák között is állandóan egyforma legyen a távolság, mert a fonat csak így lesz egyenletes. Az asztal élén áthaladva tovább készítjük a fonást, még kb. 4 cm hosszán. Itt a bordák sugaral már a központ felé halad-

nal, közöttük csökken a távolság, ezért szükség szerint csökkentjük a számukat. Arra vigyázzunk, hogy a leszegéshez hattal osztható bordaszám maradjon,

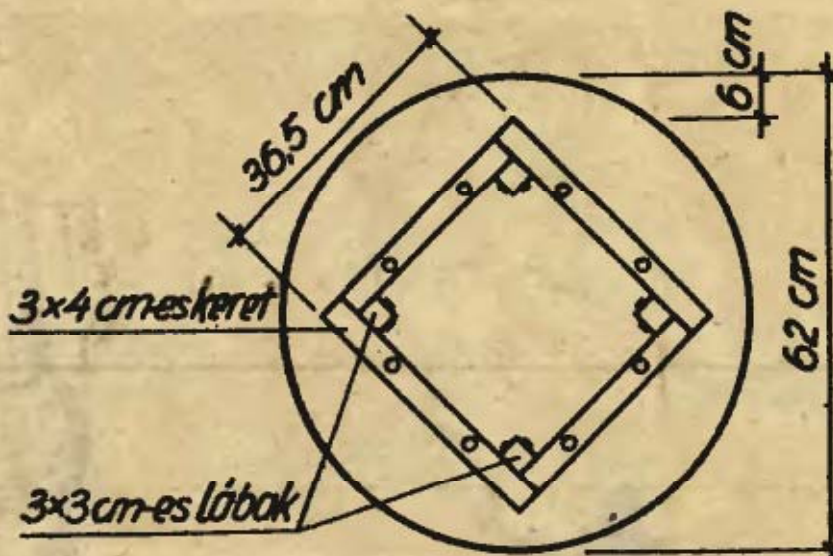
A lábak fonása

mert a leszegést 6-os bordacsoportokkal végezzük.

A leszegéshez fogunk egy bordát, azt kettőnél belül-

ponthoz. A megmaradt bordákkal hasonlóan járunk el. Közben valamennyit jól meghúzzuk, kalapáccsal vagy fadarabbal lekalapáljuk és az utolsó bordákat eivágjuk. Ha jó a leszegés, akkor szép zsinórfonatot kapunk. Ezután levehettjük az asztallapot összefogó pántokat, a fonat szilárdan összetartja a lap darabjait. A lábakat külön fonjuk be. A bordázást alul kezdjük, mintha egy üvegnek az alját fonnánk. Amikor a fonással kiérünk a láb széléhez, a bordákat felhajtjuk és elrendezzük egymástól egyenlő távolságra, oldalanként 6-6 bordát. A fonást ott már egyszerű, a szálát körbe vezetjük. A fonást a láb felső vége előtt 5-5 cm-re befejezzük és leszegjük. Így marad hely a fel erősítésre.

A fonás befejezése után a lábakat 2-2 db csavarral a kerethez erősítjük, ezt pedig

Az asztal alulnézeti rajza

ról, kettőnél kívülről vezetjük majd egy bordánál újból belülről. Ezt folytatjuk balról jobbra haladva, amíg visszaérünk a kiinduló

ahírlól az asztallaphoz rögzítjük. A keret élei az asztallap szélétől 6 cm-rel beljebb legyenek.

D. F.

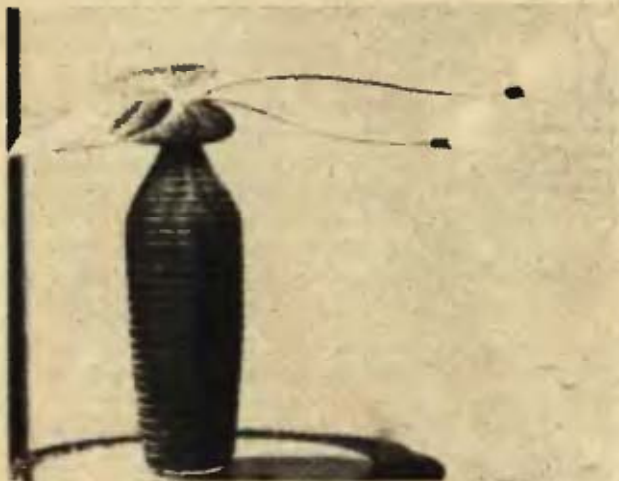
VIRÁG- ÖLETK ÖLETK VIRÁG- ÖLETK

ÁGAK, LEVELEK — KEVÉS VIRÁGGAL

KIDO KIMIE és MAEDATAZUKO
Japán virágművészek bemutatóján
láttuk, a levelek ágak kombinációját
— néha kevés virággal — egyéni
megoldásban (5—6 foto).

Szárhosszabbítás — irányváltoztatás

A rövid szárú virág nem szép.
Hosszabbítsuk meg a szárat. Vázába
rakásnál változtassuk meg a gally, a

5. foto

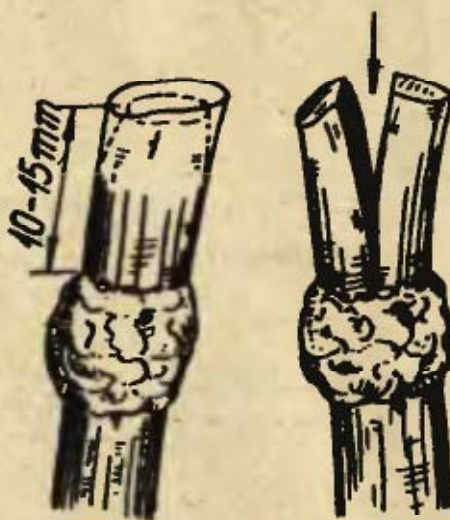

7. foto

6. foto

virág irányát (7. foto). Hajlításnál a
szárat, hogy ne törjön, előre egy la-
pos fogóval vagy kalapáccsal roncsol-
juk. Ezt a roncsolást csak 1—1,5 cm

4. abra

hosszan végezzük és annyira, hogy
már hajoljon az ág, de még jól el-
bírja a virágfej súlyát.

Hosszabításhoz az orgonaszár hasz-
ható fel legjobban. Az ágat a görcs

után 10—15 mm-re hasítsuk fel, így szorít legfeszesebben (2. ábra). Ügyeljünk arra, hogy a hasíték közepre

3. ábra

essék. A két szárat a 3. ábra szerint lapoljuk.

3. foto

Csipkekosár (8-as foto)

A csipkekosarat honleány fonalból horgoljuk. A fotón látható alakot úgy nyerjük, hogy horgolunk egy tetszés szerinti mintájú kör alakú csipkét. A csipke mintája ne legyen tömör. Először olyan átmérőjűre horgoljuk, amilyenre túskepárnánkat csináltuk. Ha ezt elértük, ne növeljük a csipke területét, hanem ugyanezzel a szem mennyiséggel horgoljunk addig, amíg a túskepárna magasságának megfelelő peremet nem kapunk. Ezután ismét növeljük a területet úgy, hogy csipkénk szépen kifejedjen. Így tetszés szerinti nagyságra horgolhatjuk. A szélét fodrozhatjuk, ha a területet az átmérőhöz viszonyítva aránytalanul növeljük. Ha kész a csipkénk, keményítsük ki. Keményítőként cukorszirupot használunk. Cukorszirup: $\frac{1}{2}$ dl vizet 10 dkg cukorral felforraltunk. Lehűtjük 35—40 C°-ra és ebbe mártsuk a csipkét. Utána húzzuk rá egy edényre vagy egy táltra úgy, hogy a túskepárna helye ráfeszüljön. Szélét tetszés szerinti formára hajlítva szárítjuk meg.

Ha megszáradt a kosár, fújjuk le színtelen lakkal. Így szép fényes és kellő merev lesz.

(Folytatjuk)

Varga Lia

OLVASÓINKNAK AJÁNLUK:

Az állatok gyűjtése 489 oldal, kötve	47,— Ft
Élet a víz tükre alatt Írta: Lányi György 414 oldal, kötve	59,— Ft
A mikroszkóp és használata Írta: Öveges József 173 oldal, füzve	5,— Ft
A látható és láthatatlan fény 200 oldal, füzve	15,— Ft
Az energia és az ember 370 oldal, kötve	53,— Ft
A közúti közlekedés rendje	
KRESZ vizsgaanyag 224 oldal, kötve	16,50 Ft

A hegesztő I.

Csehszlovák—magyar közös kiadvány. Szakmunkások alapvető ismeretanyagát foglalja össze: számtan, elektrotechnika, rajzolvasás, anyagismeret, ív-, láng-, ellenálláshegesztés, lángvágás, Hegesztési hibák, varratellenőrzés, normázás. 370 oldal, 295 ábra, kötve 24,50 Ft

Beszerezhető az Állami Könyvtérjesztő Vállalat könyvesboltjaiban és az üzemi könyvtérjesztőknél. Postai rendelés a szaküzletől: Könyvüipari Könyvesbolt, Budapest VII., Baross tér 22. A szállítás magánszemélyeknek 50,— Ft felett portómentes.

OPTIKUS CSILLAGÁSZ

A GALILEI-FÉLE

távcső

Írta:
Dr. Kulín György

1964-ben ünnepli a világi Galileo Galilei olasz csillagász születésének 400. évfordulóját. 1609-ben, most 355 éve irányult először Galilei kezében a távcső az ég felé, s a felfedezett világ-egyetem évezredes tanokát döntött meg, és elindult az új csillagászat nagyszerű fejlődése.

Galilei első távcsöve mindössze 9-szeres, legjobb távcsöve is csak 34-szeres nagyítású volt. Ilyen egyszerű eszközt két lencséből 20 Ft-nál kevesebb költséggel elkészíthetünk. Mai amatőrjeink sokkal különb távcsöveket készítenek ennél, de a mai emberiség legalább 95 százaléka annyit sem látott az égből, amennyit Galilei 355 éve meglátott.

Galilei távcsövének elkészítése lenne legméltóbb megünneplése Galilei emlékének.

MILYEN LEGYEN A TÁVCSŐ OBJEKTÍVJE?

Az egyszerű lencsék közül annak legjobb a leképezése, amelynek mindkét oldala domború, de az egyik oldal hatszorta kisebb görbületű. Jól megfelel még az egyenlő görbületű bikonvex és a sík-domború lencse is, tehát régi típusú szemüveglencse — ha esetleg ilyen találunk ócskaságaink között.

Beszerezhető új típusú szemüveglencse is, homorú-domború, azaz pozitív meniszkusz. Az Uránia Boltban (Bp. VI., Lenin krt. 96.) ennek a lencsének sorszáma 31 000, átmérője 50 mm, gyújtótávolsága 1 méter és ára 5 Ft.

HÁNYSZOROS LEGYEN A NAGYÍTÁS?

Az egyszerű lencse elkézelhetetlen leképezési hibái és egyéb okok miatt a Galilei-féle távcsővel nem érhe-

Íj. Bartha Lajos a TIT Uránia Csillagvizsgáló munkatársa gyakorlati foglalkozást vezet a csillagászati szak-
kör tagjai számára

Foto: Frisch Richárd

tünk el nagy nagyítást. Előnye olcsósága marad. Ha az Uránia Boltban kapható 6137-es sorszámú 17 mm átmérőjű (gyújtótávolsága 137 mm) lencsét használjuk okulárnak, a két lencse távolsága 1000 — 137 = 863 mm lesz. Az elérhető nagyítás 1000/137-szeres.

A 6027-es sorszámú 25 mm átmérőjű — 27 mm gyújtótávolságú lencsével a nagyítás 35-szörös. (A két emittett lencse ára 9,50, illetve 12,40 Ft.)

A 6027-es lencsét 973 mm-re kell elhelyezni az objektív-től, hogy éles képet kapjunk az égitestekről. 35-szörös nagyításnál többre ne törekedjünk. Már így is az okulárban látható képbe a Hold alig fér bele. (A Napba nem szabad néznünk, csak úgy, hogy az okulár és a szem közé sötét színes üveget helyezünk, különben kitéti a szemünket!)

Az Uránia MOM-katalógusában az okulárnak való negatív lencsék sorszáma 6-tal, 7-tel, vagy 8-cal kezdődik. E számok után következő számok adják

meg a gyújtótávolság és átmérő értékét. Ha adott az objektív gyújtótávolsága és tudjuk, hány-szoros nagyítást akarunk, akkor esetünkben 1000-et osztva a kívánt nagyítással megkapjuk, hogy milyen gyújtótávolságú okulárra van szükségünk. Ha tehát az 1000 mm-es gyújtótávolságú objektívvel 20-szoros nagyítást akarunk elérni, akkor $1000/20 = 50$ mm gyújtótávolságú okulárra van szükségünk.

A TÁVCSŐ SZEBELÉSE

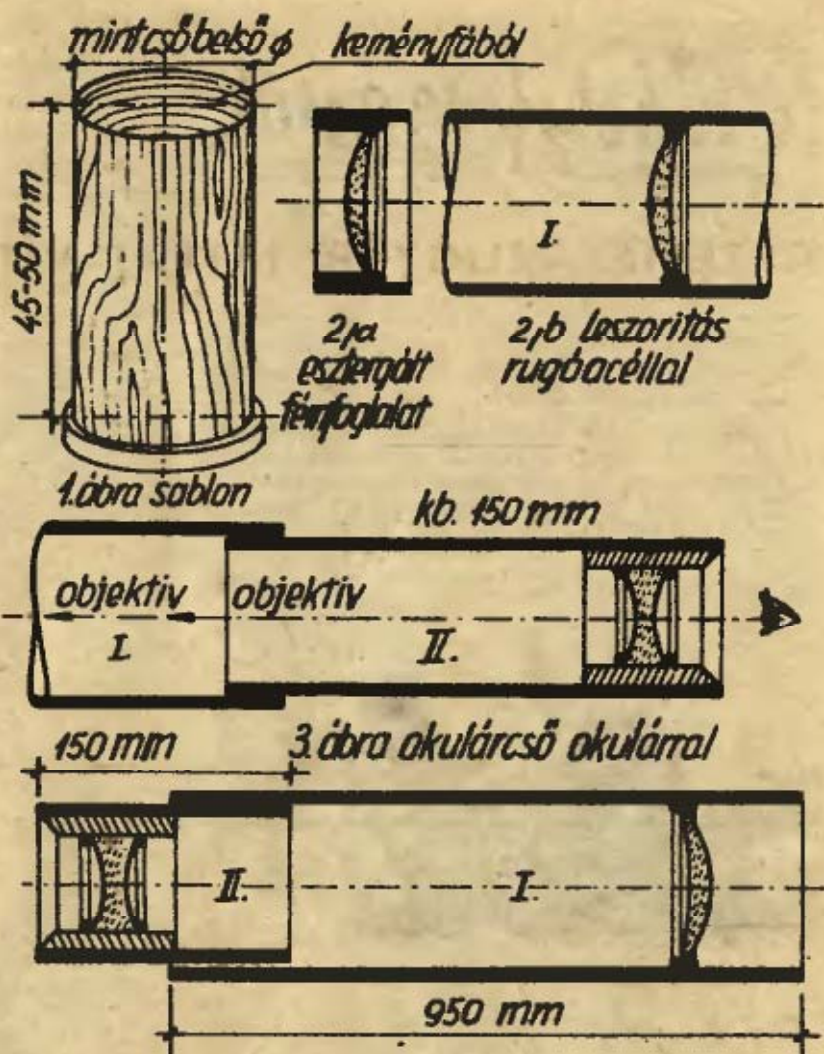
A cső lehet fémből (vékonyfalú alumíniumcső), műanyagból (a kereskedésben kapható vízvezeték PVC cső) vagy lehet papírcső is, amilyenre a vásznakat csavarják, de magunk is előállíthatunk papírcsövet. Megfelelő hosszúságú és átmérőjű csőre, vagy fára ráhengerítünk egy réteg matt fekete papírt, majd utána rétegenként ragasztunk újságpapírt, vagy csomagolópapírt. A ragasztó anyag (hideg enyv) 8—10

réteg esetén igen merevvé teszi a csövet. A papírcsövet teljes megszáradás előtt húzzuk le a rúdról, mert különben igen erősen rátapad. Akármiből készül a cső, belseje matt fekete legyen, mert a távcső belső falán visszaverődő fények rontják a kép élességét. A cső hossza 950 mm legyen, belső átmérője 50 mm.

Az objektívet kb. 40–60 mm mélyen helyezzük a csőbe úgy, hogy pontosan merőlegesen álljon benne. A legcélszerűbb ezért esztergályozott foglalatban elhelyezve betenni a csőbe. Ha a cső peremét egyenesre vágtuk, egyszerűbb módszert is alkalmazhatunk. Fából készítünk egy homorú végződésű sablont (1. ábra), amivel a csőbe betolunk egy pontosan illő kartongyűrűt, vagy acélrugóból készült karikát. Utána behelyezzük a lencsét, majd ezt ismét leszorítjuk egy kartongyűrűvel, vagy rugóval (2. ábra). A cső másik végébe 150 cm hosszú pontosan illeszkedő csövet készítünk, amely benne finoman csúsztható legyen. Ebben a vékonyabb csőben akkora méretű nyílást képezünk ki, amekkora az okulár átmérője (3. ábra). Az okulár rögzítése megfelelő sablonnal ugyanúgy lehetséges mint az objektív rögzítése. A csúsztható, állítható okulárcsővel távcsövünket élesre állíthatjuk az égitestekre, közelebbi tárgyak vizsgálata esetén a toldatot kifele kell húzni.

A kép tisztaságának növelése

Az objektív leképezési hibáit azáltal javíthatjuk, hogy méretét, nyílását szűkítjük. Helyezzünk az objektív mögé közvetlenül egy karikát, amelynek nyílása 25–30 mm. Eszrevesszük, hogy a Holdról kapott kép mennyivel tisztább lesz. Az esetleges színező hatást világos színesüveg segítségével csökkenthetjük, amit közvetlenül szemünk elé helyezünk. Távcsövünk segítségével sok mindent megláthatunk, de ahhoz nem elégséges, hogy az amatőr igényeit kielégítse. Ez lesz azonban első távcsövünk, amit a későbbiek

4. ábra A kész Galilei-távcső

folyamán továbbfejlesztünk. A Galilei-fele távcsővel azonos optikai felépítésű a színházi távcső, a panoráma távcső és a sokféle célra használható leolvasó táv-

cső. Ezek mindegyike egyenes állású képet ad a tárgyról.

Közöljük néhány Galilei-fele távcső összeállításának adatait.

Milyen célra	Objektív száma	Okulár száma	Lencsék távolsága	Nagyítás	Lencsék ára Ft
Csillagászat	3666	8032	634 mm	20	5 +7
Csillagászat	3500	8025	475 mm	20	6,20+5,50
Színházi (fél)	8130	6064	66 mm	2	10 +7
	2160	7058	102 mm	8	11 +9
	4125/32	7050	75 mm	2,5	19,80+9
Utódíri panoráma és olvasó	8400	8070(22)	320	5,5	6,20+5
	4150	F060	90	2,5	24,70+7,50
	2150	8032	128	5	11 +7

Ezenkívül számtalan változat elkészíthető még az Uránia Boltban kapható lencséből. Ha a közölt számú lencse nem kapható, hozzá hasonló méretű és gyűjtőtávolságú bizonyára akad. Az itt felsorolt objek-

tívek, különösen a 4-essel kezdődő ragasztott lencsék további távcső típusoknál is felhasználhatjuk majd, amikor is más megoldással sokkal nagyobb nagyításokat alkalmazhatunk.

Műhelyforgácsok

Nem találmány. Nem újítás. Ötlet csupán, trükk, apró fogás. A szakmákat forradalmasító munkamódszerek tövében terem. Szakmunkásoktól kaptuk — barkácsolóknak adjuk.

A LEMEZÁRUGYÁR JÁTÉKJAVÍTÓ RÉSZLEGÉBŐL

Karácsony óta elég ideje volt a gyerekeknek arra, hogy elrontsa a játékát, illetve dolgot adjon apukának:

A kisebb hibák házilag is javíthatók. Néhány tanácsot kértünk a javításokhoz a Lemezárugyár Kecskeméti utcai javító részlegében Molnár Imrénétől, Bartha Lászlónétól és Gyebnár Istvántól.

Eltörött a motortalp

Kétféle javítási lehetőség van; feloldunk benzolban poliészter darabkákat (pl. törött autókarosszéria) azzal bekenjük a törött felületeket, összenyomjuk, majd kívülről is bekenjük ragasztóval a talpat, végig a törés vonalán. Ragasztás nélkül is felerősíthetjük a törött-talpú motort. Kb. 1 mm vastag lemezcsíkot teszünk a motor alá, s kartonpapírral vagy hajlítható műanyagcsíkkal leszorítjuk.

Leesett a kerékagy

Lendkerekes autóknál néha leesik az agy. Emiatt még kár eldobni az autót. Vegyük le a karosszériát. Harapófogóval hosszirányban szorítsuk meg a tengely végét, majd kalapáccsal óvatosan üssük vissza a kerékagyat. A kissé szétlapított

tengelyvég erősen megszorul az agyban, többé nem esik le.

A rendőrautó és a többiek...

Néhány játék (pl. a rendőrautó) alvázat és karosszériáját rejtett (behajlított) lemezfülecekkel erősítik össze. Szétszedéskor nehéz kihajlítani a füleceket. „GyerekJáték” lesz ez a munka is, ha 1 mm-es acélhuzalból „szerszámot” készítünk. Egyik végét 6 mm hosszan visszahajlítjuk, a másikat hurokszerűen összecsavarjuk. A kis kampósvégű szerszám-mal már egyszerű a bújtatott lemezfülecek kihajlítása.

Peremcs játékok szétszedése

Egyes lemezborítású játékok (pl. közlekedési autók, varázscsónak stb.) alsó és felső részét peremézéssel kapcsolják össze. Sokan úgy szedik szét, hogy körben végig kihajlítják a peremet. Nagyszerű gyakorlati fogás; a csónak (vagy autó) peremét csak egyik oldalán bontjuk fel csavarhúzóval, majd kétoldalt ujjunkkal összenyomjuk, és a két darabot széthúzzuk. Vissza fordított sorrendben szereljük.

Dobos Ferenc

Szétszedhető lovagvár

(Lásd a 3. borítót!)

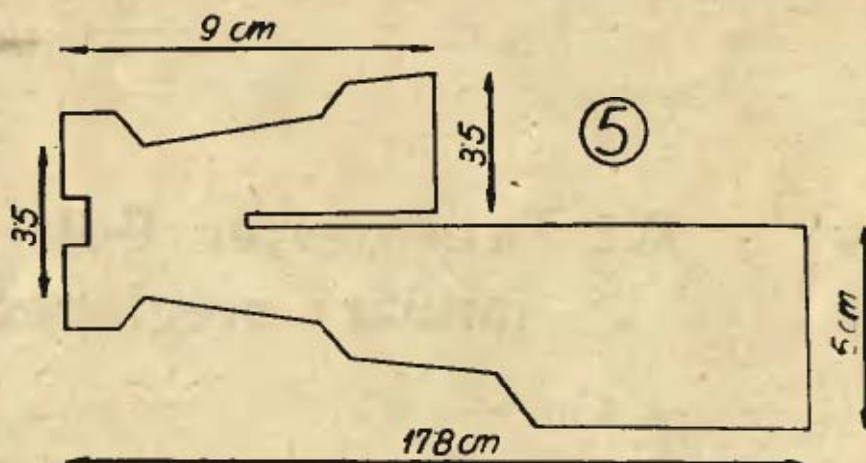
Ezermester boltban vásároltam hozzá 25 Ft értékű fehér panelhulladékot. A „nagyát” az

itt közölt rajzok és méretek alapján kézi fűrészsel vágtam ki, majd a finomabb részleteket lombfűrészsel. A kész „falakat” a rajzon és képeken látható bevágásoknál fogva állítottam össze.

Az 1-es és 2-es falakba vert szögecsekre helyeztem a 40×40 cm-es „várudvar” alapzatát.

Az 1-es, 2-es, 3-as, 4-es, 8-as, 9-es számmal jelölt darabokból egy-egy; az 5-ösből kettőt, a 6-ösből négyet, a 7-ösből kettőt kell készíteni.

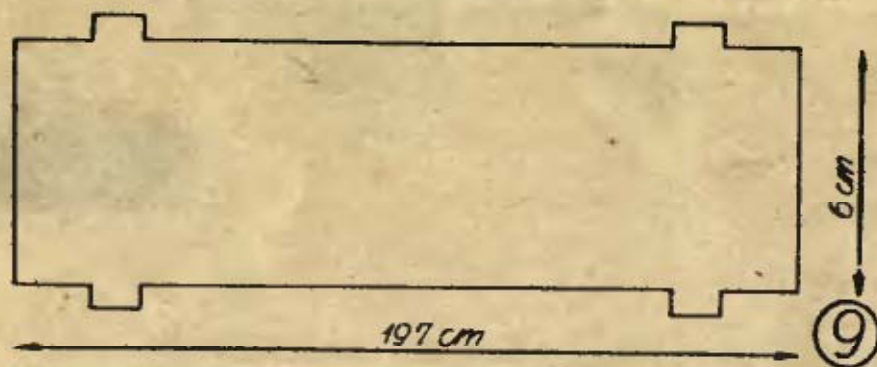
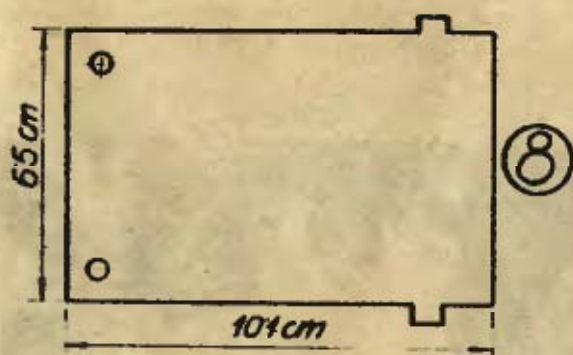
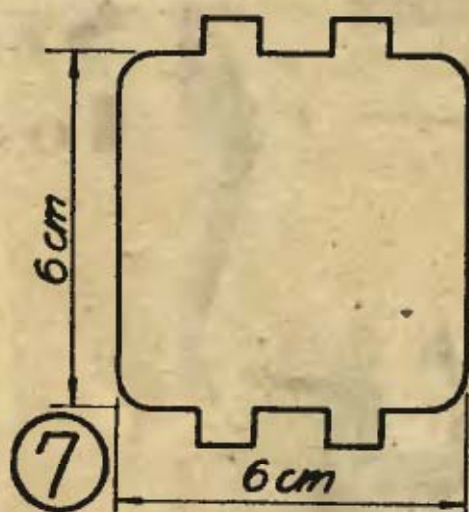
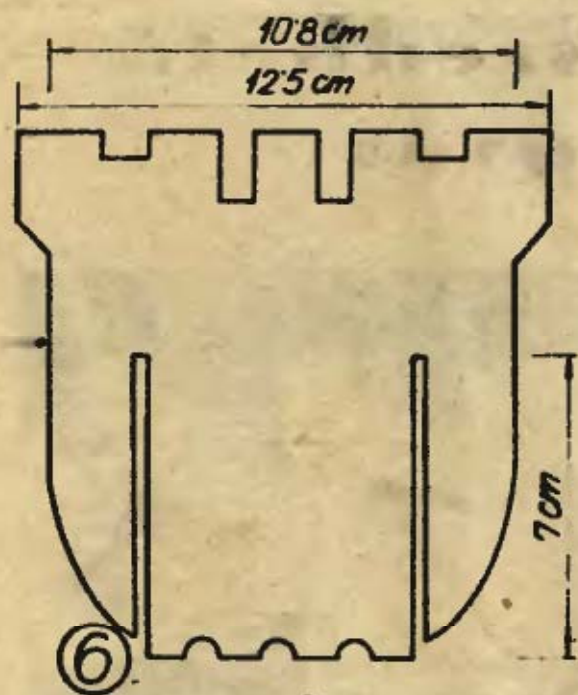

Színezéshez vörös, szürke, zöld színű nitrófestéket használtam.

Az építmény pillana-

tok alatt szétszedhető, illetve összeszerelhető.

Máthé Béla

Az Ezermester Bolt Vállalat januári meglepetése

Különbéle rádiókészülékek 700,- Ft-tól
1080,- Ft-ig

Koncert magnetofon — 3 sebes-
ség, programvezérlés — 12 havi
garanciával 3800,- Ft

Centrifuga motor: VOX 51/av.
100 W 1400 ford. 220/110 V 310,- Ft

Mosógép motor: VOX 5/4 130 W
1400 ford. 1,8/3,6 A 220/110 V 315,- Ft

2SA12 tranzisztor
2SA15 tranzisztor
OC615 tranzisztor

Bogen fej 68,- Ft
Osztrák felvevőfej 65,- Ft
Osztrák törülőfej 80,- Ft
Klf. műszerforgató gomb 80,- Ft
32. μ F. „Tesla” elkő, 450/500 V 114,- Ft
4,- 8,- Ft 50,- Ft
43,- Ft 10,- Ft
10,- Ft

Izzófoglalat bekötésekor előbb szétcsavarjuk a hengeres burkolatot, s kiemeljük belőle a porcelán belsős részt. A továbbiakban felülről bevezetjük a vezetéket, végeit megtisztítjuk és csavarokkal rögzítjük, majd pedig visszacsavarjuk a burkolatot.

BARKÁCSOLJUNK

Magyar Dialektológiai Vállalat

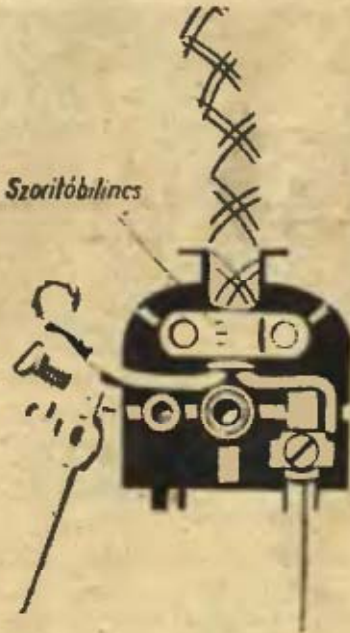
Irta: Várhelyi Tamás

Szerkesztés-grafika:

Molnár Ottó

Foto: Kotányi Ottó—
Szenes Róbert

Szorítóbilincs

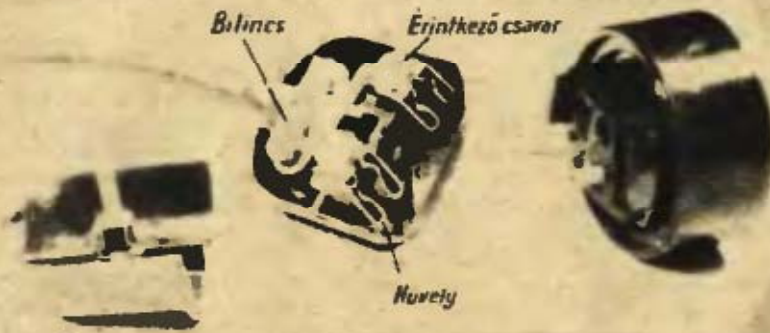

Villásdugó felszerelésekor először kicsavarjuk az összefogó csavart, bemenő nyílásból kitégítjük a bilincset, a huzalvégeket megtisztítjuk, majd a vezetékek gondos elrendezése után összeszorítjuk a bilincset és a bakelit házat összecavarjuk.

Bilincs

Érintkező csavar

Hüvely

A függőcsatlakozót ugyanúgy kell felszerelni, mint a villásdugókat, csak hogy bennük nem villához, hanem hüvelyekhez csatlakoztatjuk a huzalokat.

FÁZISKERESŐ

csavarhúzóban és töltőtollban

A villanszerelő munkáknál szinte nélkülözhetetlen a fáziskereső, ez készíti a villanszerelőket és a barkácsolókat is arra, hogy számukat a legjobban kézhez álló formában készítsék el. Két ötletet ismertetünk, tessék választani!

FÁZISKERESŐ

Szigetelőnyeles csavarhúzóba szerelt glimm

Legjobb a bakelitnyeles, belül üreges és levehető zárósapkás csavarhúzó. A nyél lenekébe 1–1,5 mm-es fúróval annyira befúrunk, hogy elérjük az acélt (l. az ábrát). Ide kerül a lyuknál vékonyabb, valamivel hosszabb szeg (1), ehhez forrasztjuk a glimm (2), egyik vezetékét. A glimm másik vezetéke a védőellenálláshoz (4), ez pedig a kézkontaktust szolgáló csavarhoz (3) csatlakozik.

A glimm foglalatát a kivezetések leforrasztása után türeszelővel kellő óvatossággal eltávolítjuk. A vezetékeket vékony huzallal néhány cm-rel meg kell hosszabítanunk. Az ellenállás értéke 1 MΩ körül legyen, melynek eredeti lábait leszedjük és helyükre 0,2 mm-es huzalt tekerünk.

A lámpa alá és fölé gumilemezeket helyezünk, hogy rögzítsük és így a szeg biztosan érintkezzék az acéllal. A nyél egyik oldalába, a glimm elektródáinak irányában, néhány 0,3 mm-es lyukat fúrunk egymás mellé, amelyeken keresztül jól megfigyelhetjük a lámpa fényét.

Használatkor kezünknek a (3) csavar külső fejéhez kell érnie. A csavarhúzóval érintett pont feszültsége kigyújtja a lámpát. A fedősapkát ragasszuk be néhány csepp alkoholos gyantaoldattal.

Toth Béla

Használt töltőtollban

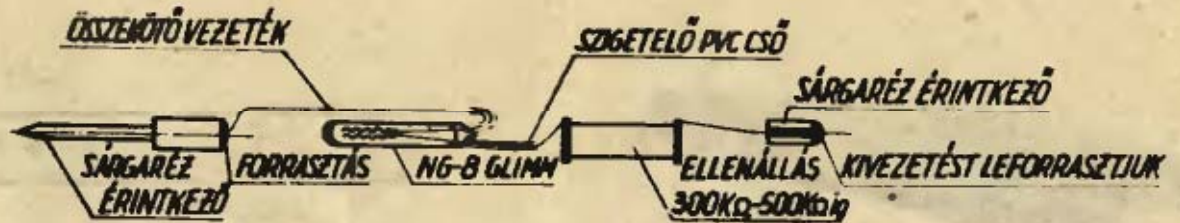
Négy éve használok egy töltőtollba épített feszültségkeresőt és eddig kifogástalanul működött. Nem kell hozzá más, mint 1 db rossz töltőtoll, 1 db 300–500 KΩ értékű ellenállás, 1 db NG–8 glimm. Az egész elkészítése kb. 20 Ft-ba kerül. Az ellenállástól függően gyújtási feszültsége 110 V–380 V között van, és biztonságosan használható.

Méretezésénél mindenki a töltőtoll méreteihez alkalmazkodjék. Az első érintkezőt ne méretezzük túl hosszúra, mert nem tudjuk rácsavarni a töltőtoll-sapkát. A hátsó kis kupak alatt levő érintkezőt célszerű utoljára betenni. Az érintkező

átmenő furatán a kivezetést ki kell húzni, leforrasztani, a vezetékeket elvágni és simára reszelni. A két érintkezőt vagy szorcs illesztéssel, vagy ragasztással erősítjük a celluloid szárba.

Beszereles előtt számítsuk ki, hogy a glimm világító része hová esik, és a celluloid száron készítsünk ovális világító ablakot. (A celluloid nem eléggé átlátszó!) Az ellenállás üzleti forgalomban kapható. A glimmről – felhasználás előtt – a fejelést le kell bontani. Vigyázzunk a kivezetéseknél, az üveg be ne repedjen, mert akkor levegőt kap és tönkremegy.

Besztercel Ferenc

KÖRSZAKÍTÓ

fűrt lyukba elhelyezzük a vezető csapot, majd lassú nyomással, kevés előtolással keresztülfúrjuk az anyagot.

VIGYÁZZUNK! az anyagot fúrás közben jól szorítsuk le, és a forgó késhez soha ne nyúljunk!

Fojt Vilmos

A körszakító munkában

dére köszörüljük. Marókésnek megfelelnek a faipari gyálugépkések.

Hogyan használjuk a körszakítót?

Az anyagba először a vezető csap átmérőjének megfelelő lyukat fúrunk. A marókés hosszát beállítjuk, ékkel gondosan rögzítjük. A

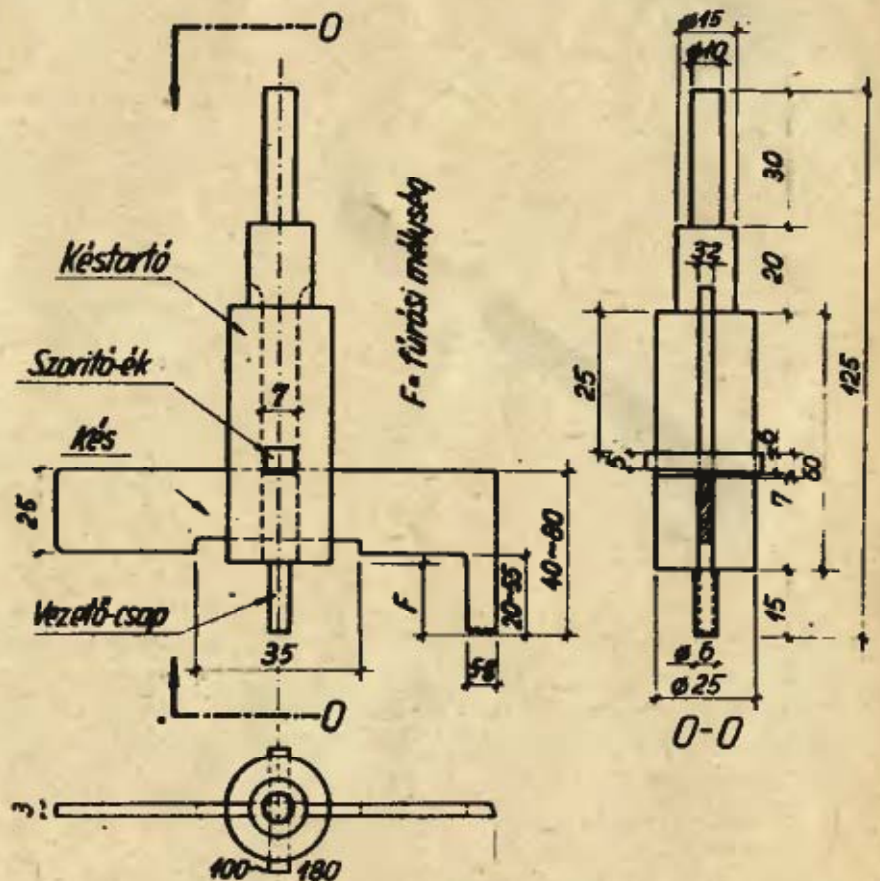
A körszakító méretezett rajza: nézet, 0-0 metszet és fölülnézet

F = fúrési mélység

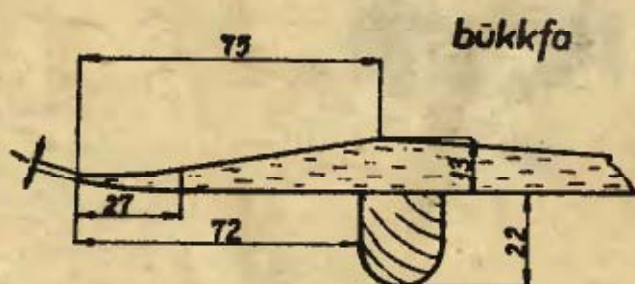
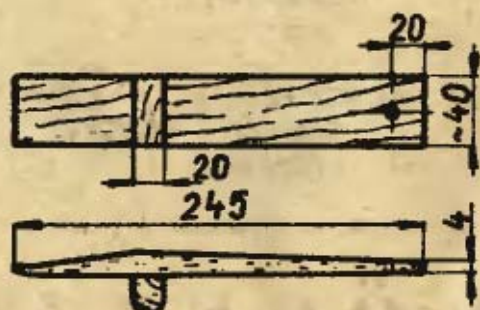
Ha valamely famunkadarabon 50 mm-nél nagyobb átmérőjű lyukat kell fúrunk, ne fűrészsel hanem körszakítóval végezzük.

A körszakító két darabból áll: késtartóból és marókésből. Tekintve, hogy a marókést csak hosszirányban (kb. 10-15 mm-t) állíthatjuk, célszerű, ha más-más méretű késeket készítünk. A késeket úgy méretezzük, hogy a kés hosszanti felező vonala a késtartó közepontjában legyen. A méretre beállított marókést ékkel rögzítjük.

A késtartót rúdacélból esztergáljuk. Egy hosszanti (függőleges) és egy négy-szögletű (vízszintes) átmarást készítünk rajta. Egyiket a marókés, a másikat az ék behelyezésére. A marókést szerszámacélból készítjük. Vágóélét kissé fer-

AJTÓ EMELŐ

terhelés alatt eltörhet és esetleg balesetet okozhat. Ha ajtó emelésére akarjuk használni, akkor az alátámasztási hely a rá-szegelt és ráenyvezett kis hasáb. Az emelendő ajtó alá csúsztatjuk és lábunkkal egyensúlyozzuk az ajtó súlyát. Segítségével könnyű az ajtót bármilyen irányban elmozgatni.

Ha az ajtó nyílkorgását szeretnénk megszüntetni, nem elég csak a sarokpántok (zsanérok) közé olajat juttatni, mert ezzel még mindig nem kapott olajat a csap felső része. Az emelőt megfordítva helyezük a földre, és az alátámasztási felület a kis lépcső éle lesz. Ilyenkor teljes súllyal léphetünk a fára, mert csak 5–6 mm a felemelkedés, és ekkor nem ugorhat ki még az ajtó.

Természetesen minden lakásban más a méret az ajtó és a padló között. Az alátámasztó hasáb magasságának helyes megválasztásával tudjuk az emelőt megfelelően használni. Ha félretesszük, felakaszthatjuk a végébe fűrt lyuknál fogva.

Dr. Fűzes László ötletét lejegyezte ifj. Jakab Ferenc

Kellemetlen hallgatni, ha valahol nyikorog az ajtó. Kényelmetlen, ha egy nagy ajtót kell a helyére akasztani, és ezt csak hosszas türelenijáték után tudjuk megoldani. Munkánkat megkönnyíti az ajtó-emelő.

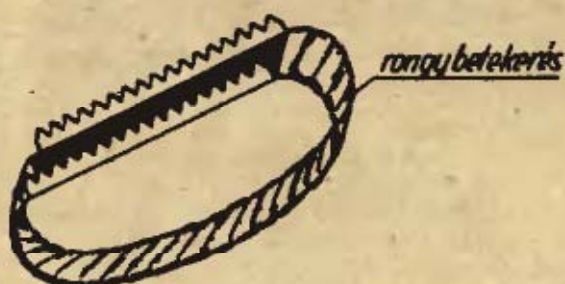
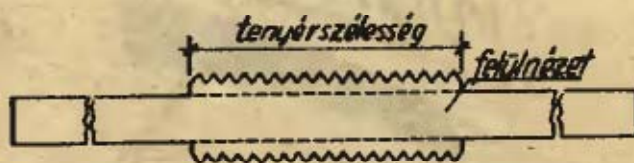
Keményfából készítjük el a rajz szerint. A fa száliránya hosszanti legyen. Vigyázzunk, hogy ne vékonyítsuk el nagyon az emelő keskenyebb végét, mert kritikus

KUKORICA- MORZSOLO

Falmhelyen őszi távaszig a kukoricát morzsolják, ezért érdemes marokmorzsolót készíteni akár a palacsintasütő törött nyeléből, akár egy darab hánykódó hordóabroncsból.

Lemérjük zsineggel egyik tenyerünk területét, a zsineget 3 cm-rel hosszabbra vágjuk, majd a laposvasat vagy nyelet ehhez szabjuk. A rajzon látható módor alakítjuk ki. Tehát a tenyer szélességeig meghagyjuk teljes szélességben és mindkét oldalát fűrészszel vagy reszelővel rendszeres fűrészfog nagyságúra fogazzuk. A fogazott rész hosszágig a már úgylis homorú palacsintasütő nyelét teljesen U-alakúra hajlítjuk ki, és utána a markolatot, a két keskeny szárát hátrafelé hajtjuk. Végül!

Barkács Bajtosság Házban-ház közt

a körre hajlított morzsolót addig csavarjuk be rongycsíkokkal, míg csak rá nem illik kezünk fejére.

Papp Dániel

HOGY MIK? VOLTAK

...azelőtt persze. Mert ma már hol is akadna olyan barkács, aki holmi haszontalan rögeszmére pazarolná drága idejét, vagy éppen a szerkesztőség nem kevésbé drága idejét?

Barkácsolók és feltalálók furcsa ötletelből.

„ÜNDOHÁNYZÓ” PIPA

Napjainkban még mindig tart a nagy vita a dohányzás ártalmairól. Nyilván azért, mert nem vált mindenki közkincsévé egy német feltaláló 50 év előtti ötlete, az „öndohányzó” pipa. Ezt azon nemdohányzók részére szánta, akik „... élvezni akarják a füstölő pipa látványát, de ehhez nem akarnak egy dohányost segítségül hívni”!

Egyébként a pipa akkor kezd működni, ha a szivornyán át megszívjuk a palack vizét.

FARSANGI STÓLA

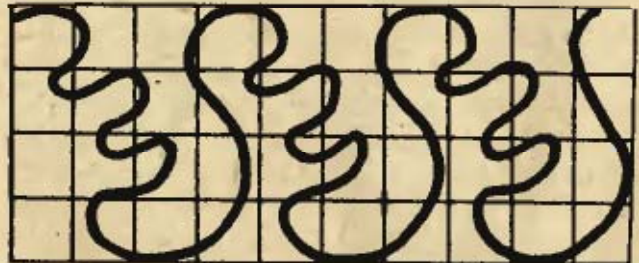
Egy különleges estelyi sál készítése közben a tüllhímzés alapelemeivel fogunk most megismerkedni.

Az alapanyag

300 cm széles tüllből 60 cm-t vegyünk. A tüll métere 176 Ft, a 60 cm 105 Ft. Ezt

keresztben középen elvágjuk, így 2 db 150x60 cm-es darabot nyerünk. Ezeket egymásra téve egyszerre hímezzük. A tüll színe kellemesen hasonlít az

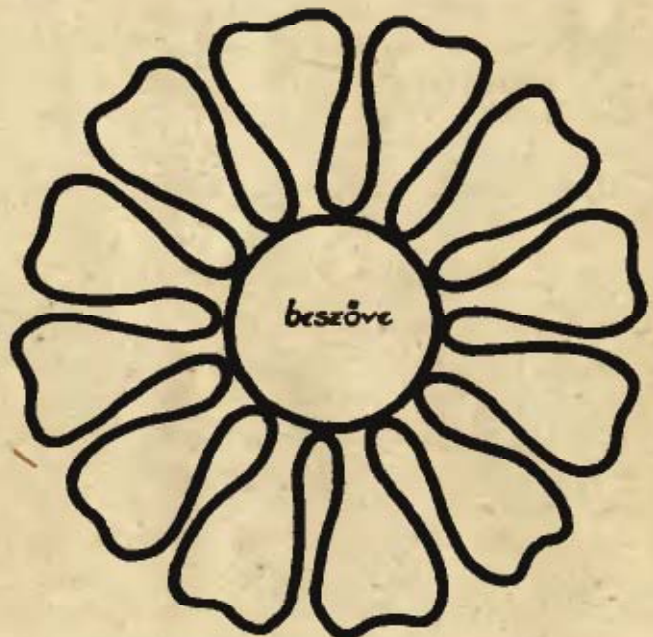
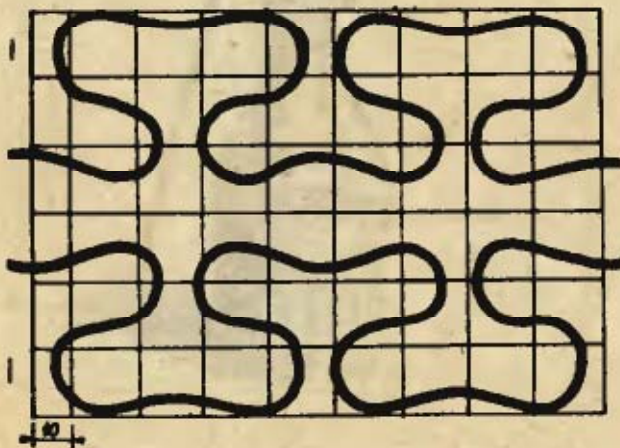
estélyiruha színével, fekete fonállal hímezzük. Fekete tüllhöz fehér fonalat és fehérhez feketét vegyünk.

A fonal

A Röltex boltok „berliner” fonala, vagy a kártolt fonal tökéletesen megfelel (1 motring kb. elegendő a minta sűrűségétől függően).

A munkafolyamat

Az ábrákon látható mintákat a négyzet-háló segítségével megnagyítjuk. A 2. áb-

rát 1,6x1,6 cm-es, a 3. ábrát 1,7x1,7 cm-es négyzetekbe rajzoljuk bele. A 4. ábra na-

gyítása a legegyszerűbb, mert azt tetszés szerinti átmérőjű körbe rajzoljuk. Legszébb, ha a kör átmérője 15 cm. A mintákat annyiszor rajzoljuk fel egy fehér papírra, hogy ne kelljen sokszor újra továbbtenni. A mintát tintával, vagy tussal vastagon kihúzzuk, hogy az a dupla anyagon keresztül is jól látszódjék. Ezután a túllt a mintához viszonyítva ferde szálirányban gombostűvel feltűzzük a mintás papírra és a minta után haladva a lyukakba fűzzük a fonalat. A hímzőszálat ne húzzuk meg nagyon, hagyjuk kissé lazára, ettől az anyag kreppelődni fog, ami érdekesebbé teszi a sálát. Vigyázzunk arra, hogy az öltéshosszúság a fordulásoknál is mindig egyforma legyen.

A 4. ábrán látható virág közepét beszöve készítsük. Ennél az öltésformánál fel kell hívni a figyelmet arra, hogy csak akkor kapunk egységes és szép hímzésfelületet, ha az anyag fentlevő szálai egyvonalban, diagonál képet mutatva halad-

janak a mintaelemen belül, ahogy ezt a vonatkozó ábra hangsúlyozza is.

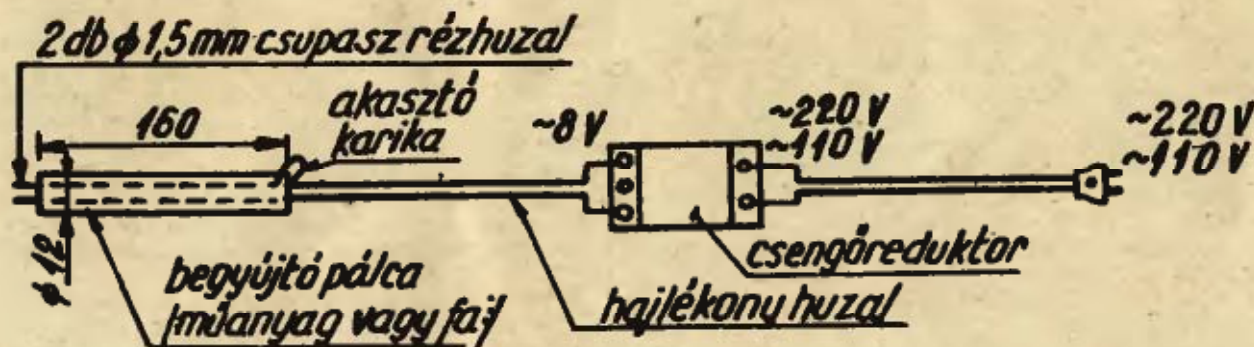
A legegyszerűbb minta az 1. ábrán látható, 10–12 szem távolságban kockázott. Ennél fokozottabban érvényes az, hogy a hímzőszálat ne húzzuk merevre, hanem hagyjuk az anyagot kreppelődni, mert ennek az egyszerű mintának az az érdekessége.

A meglévő estélyi ruhához a minta megválasztása nem egyszerű feladat. Mintás alapanyagú ruhához csak kizárólagosan a 2. ábrán látható ún. tamburminta használható. Egyszínű, minta nélküli ruhához bármelyik minta felhasználható.

A hímzés elkészülése után a hímzőfonallal megegyező színű „bortnit” vegyünk és varrjunk a szélére. Ez úgy készül, hogy a sál színére felvarrjuk, utána áthajtjuk a bal oldalára és a színéről kézzel vagy varrógéppel keskenyen visszattűzzük.

Majoros Zsuzsa

KÉZI ELEKTROMOS GÁZGYUJTÓ

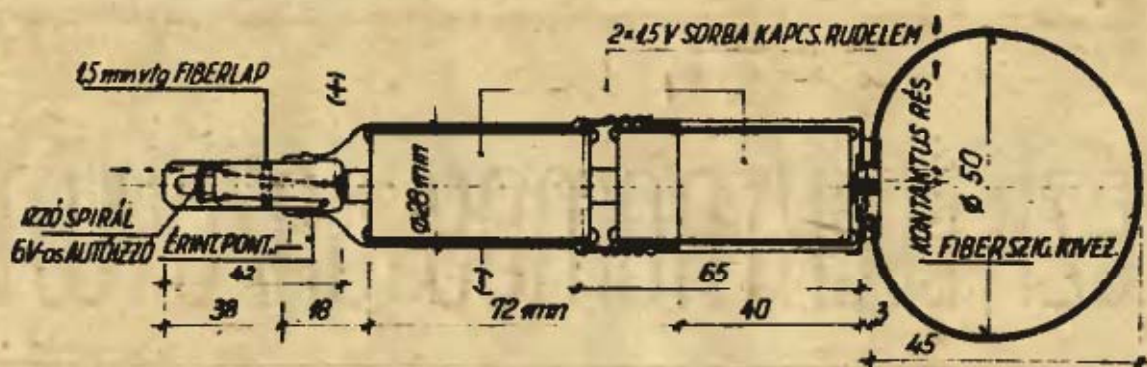
A körülményes gyufagyújtást takarítjuk meg vele. Akár konnectorral, akár állandó csatlakozással a 110 vagy 220 V-os áramot 8 V-ra redukáljuk és a reduktor két kivezetését a begyűjtő pálcába csatla-

koztatjuk. A pálcá nyitott pólusait a tüzhelyhez érintve zárjuk az áramkört, miközben intenzív szikrát kapunk, amely a gázt meggyújtja.

Vasvári László

Botelemes

GÁZGYÚJTÓ

Ott függ a gáztűzhely mellett. A háziasszony csak leakasztja és a köralakú, hátsó rugót megnyomja. A fémtokba foglalt két sorbakapcsolt rúdelem feszültsége izzásba hozza a perforált csővégben elhelyezett izzószálat, ami a beáramló gázt meggyújtja. Az egymás mögé elhelyezett elemek együttes hossza éppen elegendő ahhoz, hogy a fellobbanó láng ne égesse meg a háziasszony kezét. A két elem napi használat mellett 3 hónapig elegendő feszültséget ad.

Az izzófejhez vásároljunk egy 6 V-os autólámpa-izzót és finoman törjük le róla az üvegburát. Emeljük ki az izzószálat az armatúrából. Szabjunk ki egy 10×30 mm-es fiberlapot és szereljük rá az izzószálat a rajz szerint. A két elvezetést a két oldalon vezessük. Erre a fiberlapra ráhúzzuk a lyukasztott végű fémcsővet.

Kiszabjuk a henger alakú nyelet, amely-

be a két elemet helyezük el. Fémből készítsük, mert a negatív pólust ez vezeti az izzófejhez. Középen akkora menetes átfedést adjunk, hogy összecsavarásakor feszes illesztést teremthessünk részben az elemek, részben az első elem + sarka és az izzószál végződése között.

Ha nem fémből készítjük a nyelet, gondoskodnunk kell a negatív pólus elvezetéséről!

A nyéltek első részére — az izzófej felől — tölcser alakú leszűkítést képezzünk ki, amelynek hüvelyes nyílásába — hátulról előre —, helyezük el az izzófejet.

A nyélcső hátsó felére szereljük a rugós érintkezőt. Ez 15 mm széles laposlemez — körbenajtván —, amely nyomásra zárja az áramkört. Ezt használják fel a gyújtó felfüggesztésére is.

Dr. Kremniczky Vilmos
újítása

Fűrészpóros

CSERÉPKÁLYHA

A házilag készített vaslemez fűrészpóros kályhák otromba kiállításúak és nem tárolják a hőt. A házilag építhető csempékből álló kályha célszerű is, és olcsó is.

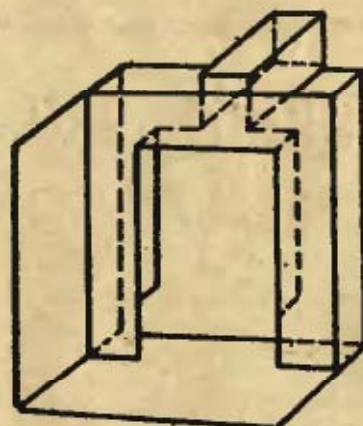
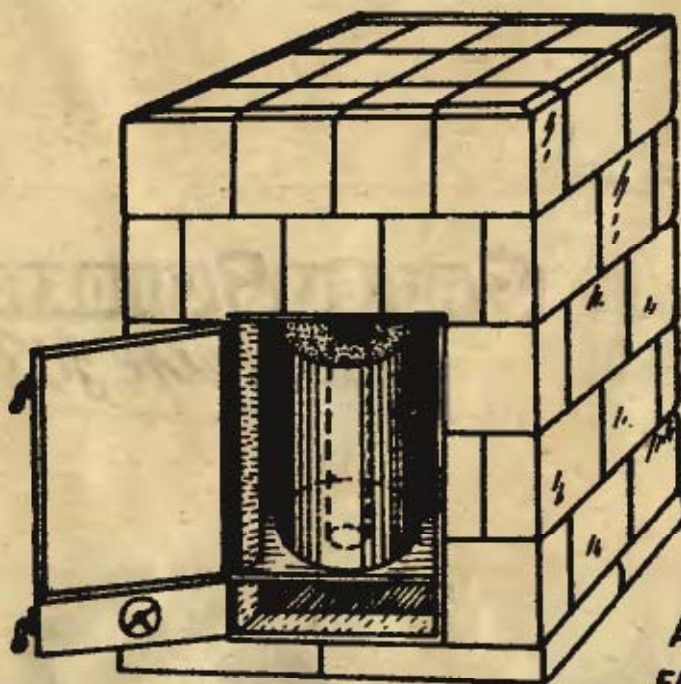
Amennyiben folytonegést kívánunk megvalósítani, a cserépkályha belső terét olyan nagyságúra kell építeni, hogy két tartály is beférjen. Az egyik leégése előtt már begyűjthető a másik.

A tetszés szerinti nagyságúra épített cserépkályha legalább akkora legyen, hogy a tartály elférjen benne. A csempéket be-

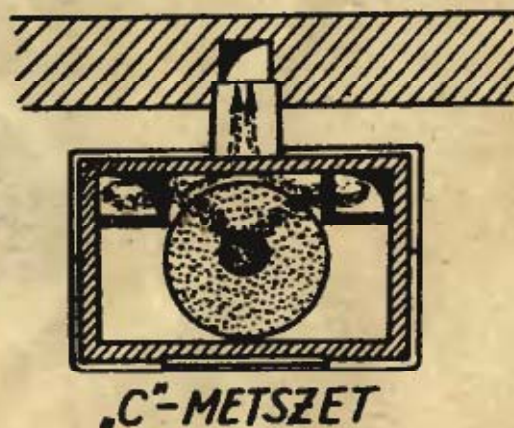
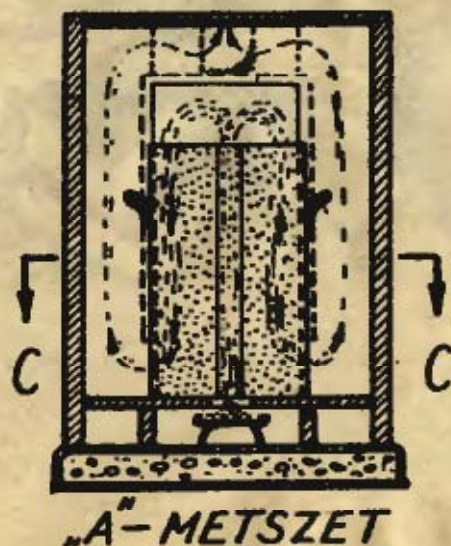
lülről 1 cm vastag agyaghabarcs réteggel kenjük be. A cserépbélés túl vastag és nehezen adja le a hőt. A kályha ajtaja akkora legyen, hogy a tartály kényelmesen beférjen rajta. A lemezajtót merevítünk kell idomvassal úgy, hogy a hézagmentes zárást biztosítsuk.

A kályha belsejében a hátsó két sarokban egy-egy füstjáraton a füst a kályha alsó részéből áramlik feifelé, és a felső részen egy közös csőből jut a kéménybe.

Antóni Sándor

A FÜSTCSŐJÁRAT
ELRENDEZÉSI VÁZLATA

Hallgatható felvétel!

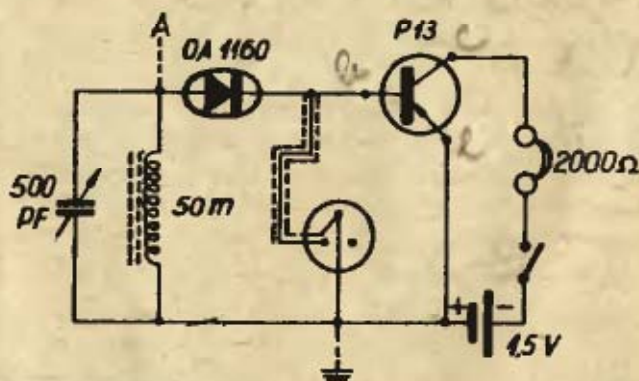
Tranzisztoros magnóadapter

Barkács Bajnokság
Ajándékverseny

Szuper rendszerű vevőkészülékekről jó minőségű magnetofonfelvétel nem készíthető. Szébb hangot eredményez a diódás adapter. Ez készen is kapható, de felvétel közben nem halljuk a műsort, hálózati rádiót kell közben használni. Ennek rossz hangolás esetén már hatása van a közelben elhelyezett kis adapterre, másrészt az esti órákban nem lehet és nem szabad erős hangra állítani.

Megoldás: a detektorosra kapcsolt tranzisztoros erősítő, fejhallgatóval. A készüléket műanyag játéktelefon házába szereljük. Arnyékoló kábellel (mínél rövidebb, annál jobb) csatlakozunk szabályos hárompólusú miniatűr dugón keresztül a mikrofonhüvelybe.

A kisméretű fejhallgatót be lehet szerelni a játéktelefon kagylójába. A telepkapcsoló a kagyló felemelésekor zár. A forgókondenzátor a számtárcsához csatla-

kozik. Jó minőségű ferritmág esetén antenna nem szükséges. Földelést a magnó ad.

Degren László

NYOMTATOTT HUZALOZÁS CELLUX RAGASZTÓSZALAGGAL

Barkács Bajnokság
Még mire jó?

A Cellux-ragasztószalagból egy darabot levágunk és tisztára lemosott (zsírtalanított) plexilapra ragasztjuk, ahol zsilétpengével, vonalzó mellett kitűnően szétvág-hatjuk olyan széles csíkokra, mint amilyeneknek a vezeték szélességét kívánjuk.

A bakelitlémez rézfóliáját először feltétlenül csiszoljuk le csiszolóvászonnal (különben a maratás-kor kellemetlen meglepetések érhetnek), majd a már megtervezett huzalozásnak megfelelően csipesz és borotvapenge segítségével a keskenyre vágott Cellux-csíkokat ragasszuk a helyükre. A vezetékek találkozási pontjainál, fordulóinál a két szalagot ragasztjuk egymásra, majd a levegőt nyomjuk ki alóluk.

Az igazításokat a pengével vonalzó mellett végezzük el, majd az ily módon „preparált” lemezt helyezük vasklorid vizes oldatá-

ba. A hígítástól függő idő alatt a le nem ragasztott helyeken a fóliát az oldat lemarja. A szalagot eltávolítva már csak az alkatrész-

eknek való lyukakat kell kifűrnünk és kész a szerelőlemez. Cellux-szalag a Dia-boltokban kapható.

Kellner János

FARAGÁSOS DÍSZÍTÉS

A Faragóiskola közben egy kis „házi feladattal” szolgálunk kedves olvasóinknak. A Faragóiskolát következő számunkban folytatjuk.

A faragásra legalkalmasabb fák a kőrté, a cseresznye, a szilva, a hárs, a jávor, a dió. Kiválasztáskor vigyázni kell, ne legyen csomós, erezete szép legyen, ne zavarja a faragandó minták rajzait.

A szükséges szerszám egy jó éles, hegyes kés és egy szurkáló a minták közeinek megmunkálásához. A kést — ha erre bicskánk nem alkalmas — acéllemezből elkészíthetjük. Hegyes szögbe köszörülve kiváló faragó kést kapunk. A késre faragás közben nagyon vigyázzunk. Jó erősen — nem görcsösen — tartjuk, különösen a minták körvonalainak bevágásakor, nehogy kiszaladjon, megsértse a kezét és a mintát.

A szurkálót egy rossz reszelő nyélrészéből alakíthatjuk ki úgy, hogy a végét tűreszelővel befogazzuk.

A faragás mintáit válasszuk magyaros motívumokból. Keressük gyűjtsük ezeket. Szébbnél szebb mintáink vannak, amiket jól lehet faragni. Vigyázzunk pl. doboznál, aminek minden oldalát díszítjük, hogy egyforma tájjellegűek legyenek a minták, egyforma technikát alkalmazzunk, nehogy felboruljon a díszítés egy-sége.

Mit díszítsünk? Minden díszíthető, amire illik. Mindenek előtt használati tárgyainkat pl. tolltartót, varródobozt, kártyatartót, kisebb-nagyobb dobozokat, majd később készíthetünk írókészletet, dohányzókészletet stb.

Szarut csak akkor kezdjük el faragni, ha a fafaragásban már kellő gyakorlatot szereztünk. A szaru nagyon tömör, kemény, nehéz kidolgozni, de az apró részleteket is jól meg lehet munkálni rajta. (Mint pl. hazánk címerét.)

A faragás mintáit először a lecsiszolt tárgy felületére rajzoljuk fel ceruzával, ezután kezdődik a faragás azzal, hogy a minták széleit a késsel körbevágjuk. Vigyázzunk nehogy a kés megszaladjon. Faragó kezünk hüvelykujja támaszkodjon a tárgy felületén! Ha a kontúrokat bevágtuk, a minták közeiből 1 mm mélyen kifaragjuk a nem szükséges fát. Ezzel kiemelkedik a minta, aminek széleit egy kicsit utána igazítjuk a késsel.

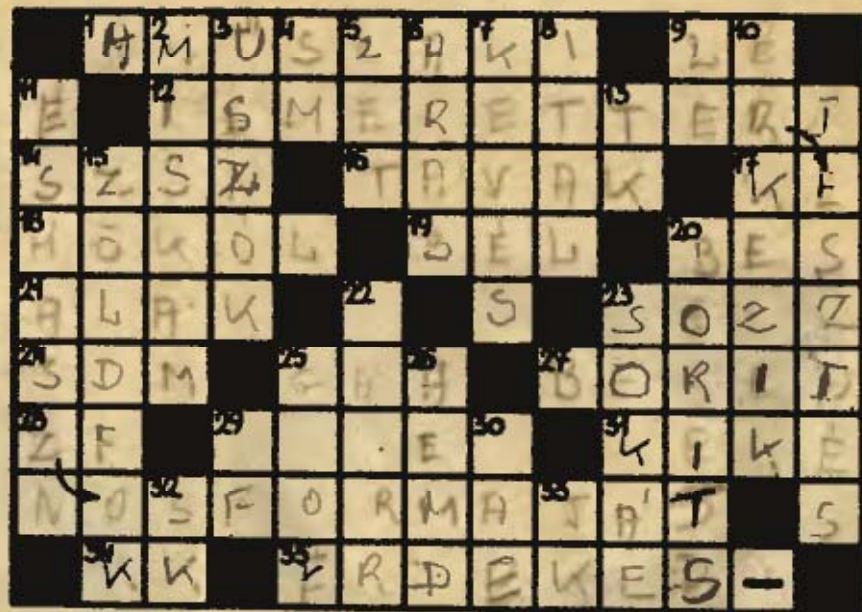
A virágok szirmait is megfaragjuk, ne legyen felületük teljesen síma. A közöket a legvégén megszurkáljuk, így egyöntetűek lesznek, majd az egészet híg színtelen lakkal átkenjük, amittől a faragás még tetszetősebbé válik.

Jó munkát, jó szórakozást!

Kalász János

VÍZSZINTES: 1. Kiss Árpád, az Országos Műszaki fejlesztési bizottság elnöke cikkéből: ezt valósítják meg az Ezermester folyóirat körül kialakult ezermesterklubok. (Első rész.) — 9. Folyadék. 12. Az idézet második része. 14. Kettős betű, kétszer is. 16. Allóvizek 17. Kicsinyítő képző. 18. Ijedten visszahátrál. 19. A gyertya gerince. — 20. Félíg beslet. 21. Forma (ékezetfelesleg). 23. Ízesíts! 24. SDM. 25. Skálahangok. 27. Betakar. 28. ZF. 29. Szovjet zeneszerző. 31. Birtokos kérdés. 34. Egyformák. 35. Az idézet harmadik része.

FÜGGŐLEGES: 2. Miském! 3. Flatal tehének. 4. Sándor Mátyás. 5. Német betű. 6. Afrikai nép. 7. Nem elég. 8. A szomszág ellen szere. 9. A föld felé. 10. Vonat-ige. 11. Az idézet negyedik része. — 13. TK. 15. Afrika legnyugatibb pontja. 20. A 27-es sor, felszólító módban. 22. Olasz rendőr. 23. Vajon, hosszú ideig? 25. Száz évben egyszer virágzó dísznövény. 26. Ing, németül. 29. Egymást előző betűk. 30. Vajon, arra? 32. Saját kezével. 33. Abécérészlet. (Fenyősy Antal)

Beküldendő az idézet megfejtése, „REJTVÉNY” megjelöléssel, 1964. február 1-ig.

...

Megfejtés: Házban — ház körül. Még mire jó? Aján-dékverseny

Könyvjutalmat nyertek: Gera! Róbert, Bp., Mágier Valéria Adony, Szabó Sándor Pécel, Szíver Ferenc

Hódmezővásárhely, Kóhal-mi Dóra Bp.

Találósdi megfejtése: Kávéfőző. Könyvjutalmat nyertek: Gróf Gyula, Pécs; Kozma Sándor, Jánoshalma; Ujváry Beláné, Pápa.

Borítónk: grafika Pázmány István. foto Kiss Attila (Foto-Optika Ksz). Nyomás: Athenaeum.

AZ)
EZERMESTER
Válaszol

Bakcs László Hódmezővásárhely. Vleiser Gusztáv, Budapest; Konkoly András, Budapest; Tóth László, Komló... Transzistoros villantó c. cikkünkkel kapcsolatos kérdésekre közöljük az ellenállások és kondenzátorok értékeit:

R₁ értéke 15—25 KΩ ½ W (a közbeiktatott nyomógombot csak egy pillanatra

kell benyomni, amíg az oszcillátor megindul).

R₂ védellenállás értéke közömbös, de legalább 50 Ω legyen, de lehet nagyobb is. Ennek segítségével állítjuk be a C₁-es kondenzátor üzemi feszültségét.

R₃, R₄ és R₅-ös ellenállások értéke kb. 1—1 Mohm, célszerű trimmer potméterrel helyettesíteni, ezeket glimmelni, tölteni s beállítás után rögzíteni.

C₁ kondenzátor értéke nem adható meg pontosan (lehet 10 nF is, de lehet 200 nF is), mert hangolókondenzátor. Kísérletezéssel kell megtalálni a helyes értéket úgy, hogy a II. tekercs feszültsége maximális legyen.

C₂ kondenzátor értéke 500 μF. 500/350 V.
C₃ kondenzátor értéke 0.25 „F. 500/350 V.

EZERMESTER

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának barkácsoló folyóirata.

1964. január, VIII. évfolyam, 1. szám. — Felelős szerkesztő: Solymár Tamás. Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Tóth László. — Szerkesztőség: Budapest V., Nádor utca 15. Telefon: 317—324. — Kiadóhivatal: Budapest VI., Révai utca 16. Telefon: 116—660. — Megjelenik havonta egyszer. Egy szám ára: 2.— Ft. Előfizetési díj: negyed évre 6.— Ft, fél évre 12.— Ft, egész évre 24.— Ft. — Terjeszti a Magyar Posta. Csekk számlaszám: egyéni: 61233. Közületi: 61066 (vagy átutalás a MNB 8. sz. folyószámlájára. (INDEX: 25.213.)

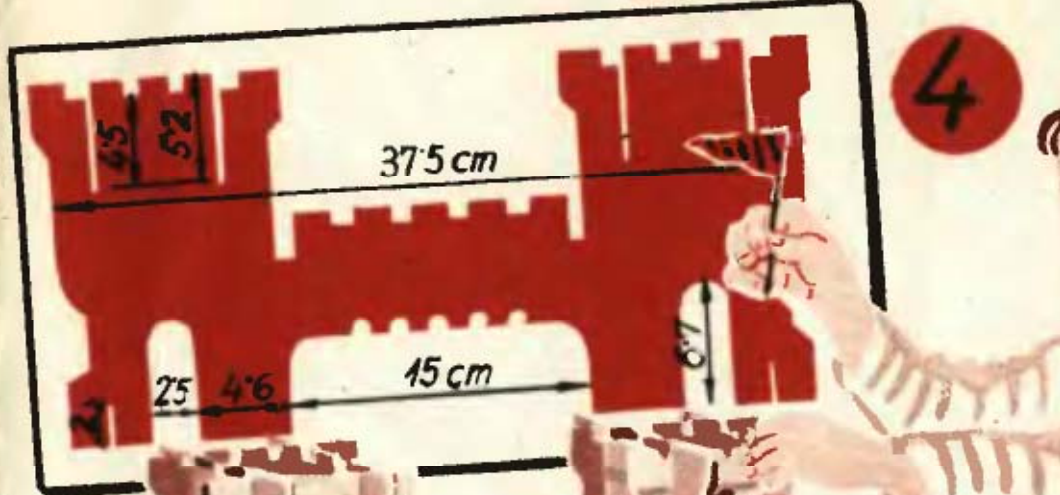
428 Egyetlen Nyomda Budapest

Kéziratokat nem bízunk meg és nem adunk vissza.

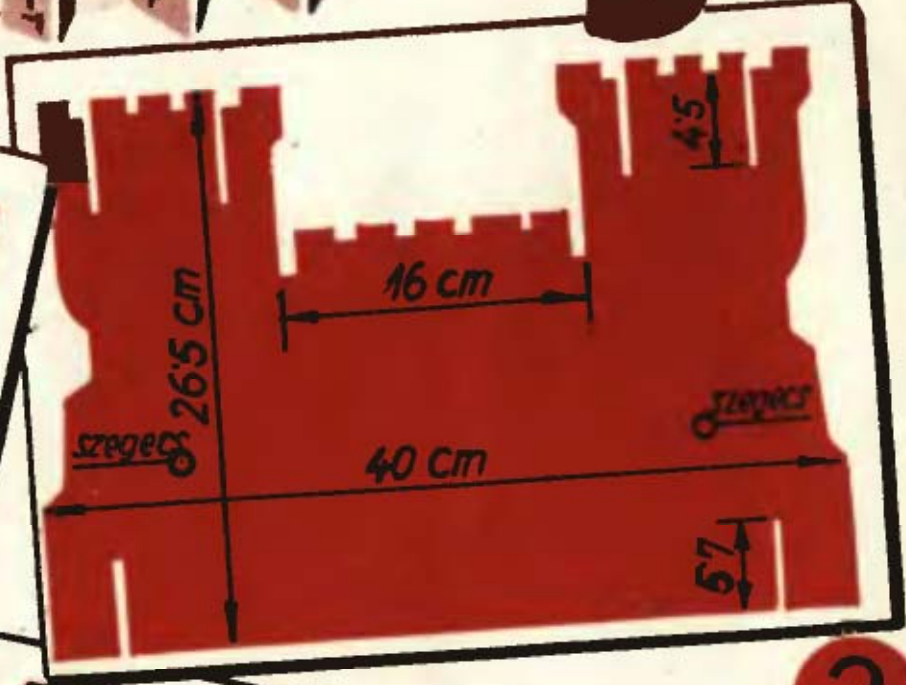
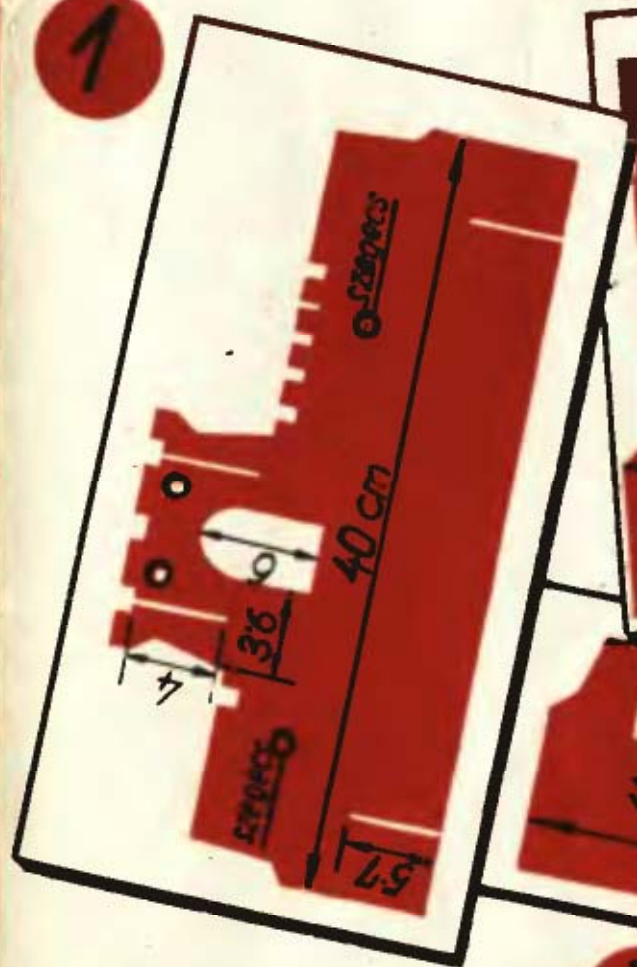
S
Z
E
T
S
Z
E
D
H
E
T
Ö

LOVAGVÁR

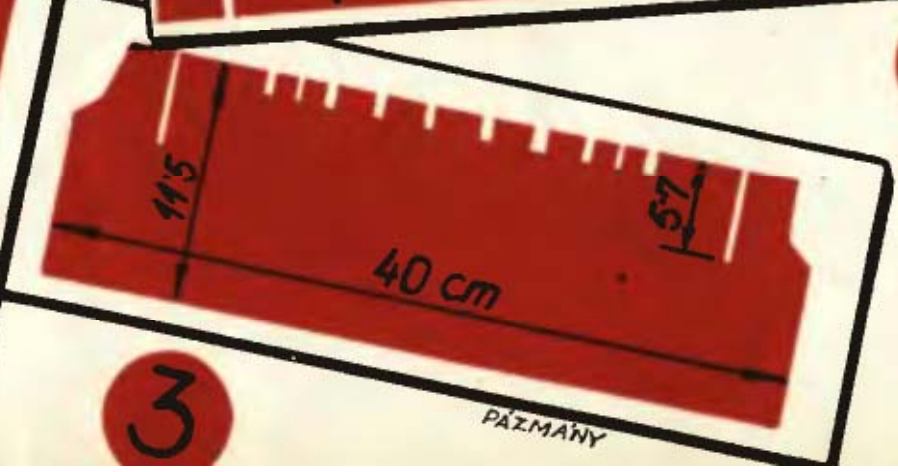
4

1

2

3

ELERMESTER

